

MINISTER ŚRODOWISKA

MICHAŁ WOŚ

Warszawa, 28 lipca 2020 r.

BKA-I.0831.4.1.2020
(BKA-II.0831.3.2019.AK)

Pan
dr inż. Mateusz Damrat
Dyrektor
Państwowy Instytut Geologiczny –
Państwowy Instytut Badawczy
ul. Rakowiecka 4
00-975 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Ministra Środowiska¹ nr 8/2019 z dnia 28 października 2019 r. oraz aneksu nr 1 do upoważnienia nr 8/2019 zespół kontrolujący Ministerstwa Klimatu przeprowadził w dniach od 6 listopada 2019 r. do 31 stycznia 2020 r. kontrolę w Państwowym Instytucie Geologicznym – Państwowym Instytucie Badawczym (dalej: PIG-PIB lub Instytut), w zakresie:

- 1) działalności finansowej Instytutu,
- 2) organizacji i jakości pracy Instytutu,
- 3) jakości zarządzania Instytutem,
- 4) stanu realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych przez Ministra Środowiska w poprzedniej kontroli, za okres 1 stycznia 2017 r. – 31 stycznia 2020 r.

Kontrola została przeprowadzona przez zespół kontrolujący Ministerstwa Klimatu (dalej: MK) w składzie:

- Małgorzata Keller-Boroszko – Dyrektor Biura Kontroli i Audytu Wewnętrznego,
- Agnieszka Kaczyńska – główny specjalista w Biurze Kontroli i Audytu Wewnętrznego,
- Artur D. Konarski – radca ministra – kierujący zespołem w Biurze Kontroli i Audytu Wewnętrznego,
- Michał Gałkowski – specjalista w Biurze Kontroli i Audytu Wewnętrznego,

¹ Zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z 18 listopada 2019 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 2266), od 15 listopada 2019 r. Minister Klimatu kierował działem administracji rządowej – Środowisko. Tym samym stał się następcą prawnym Ministra Środowiska. Minister Klimatu kierował działem administracji rządowej – Środowisko i sprawował nadzór nad PIG-PIB do 20.03.2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 495), a od 21.03.2020 r. kierowanie działem i nadzór ten przejął Minister Środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 495), obaj Ministrowie zawarli ze sobą 8.04.2020 r. umowę przewidującą m.in. zapewnienie przez Ministerstwo Klimatu obsługi wszczętych i niezakończonych kontroli.

- Magdalena Gucwa-Rydelek – starszy specjalista w Departamencie Nadzoru Geologicznego,
- Paweł Długołęcki – starszy specjalista w Departamencie Nadzoru Geologicznego.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie ustawy o kontroli w administracji rządowej² w związku z art. 36 ust. 1 ustawy o instytutach badawczych³ oraz obwieszczeniem Ministra Środowiska w sprawie wykazu jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Środowiska⁴.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 20 lutego 2020 r., podpisanego przez panią Małgorzatę Keller-Boroszko – Dyrektora Biura Kontroli i Audytu Wewnętrznego w Ministerstwie Klimatu, do którego wniesiono zastrzeżenia, przekazuję Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W okresie objętym kontrolą funkcję:

1) Dyrektora PIG-PIB pełnili:

- p.o. Dyrektora pan Andrzej Gąsiewicz w okresie 24 lutego 2016 r. – 5 marca 2017 r.
- pan Sławomir Mazurek w okresie 6 marca 2017 r. – 11 stycznia 2018 r.
- pan Tomasz Nowacki w okresie 12 stycznia 2018 r. – 23 listopada 2018 r.
- pani Agnieszka Wójcik w okresie 24 listopada 2018 r. – 3 października 2019 r.
- pani Małgorzata Woźnicka w okresie 4 października 2019 r. – 4 października 2019 r.
- pan Mateusz Damrat od 5 października 2019 r.

2) Zastępcy dyrektora PIG-PIB ds. państwowej służby geologicznej/służby geologicznej⁵ pełnili:

- pani Edyta Majer w okresie 21 marca 2016 r. – 7 sierpnia 2017 r.
- pani Agnieszka Wójcik w okresie 7 sierpnia 2017 r. – 23 listopada 2018 r.⁶
- pan Mateusz Damrat w okresie 4 października 2019 r. – 4 października 2019 r.
- pan Andrzej Głuszyński od 9 października 2019 r.

3) Zastępcy Dyrektora ds. administracyjno-ekonomicznych pełnili:

- pan Grzegorz Głowacki w okresie 1 marca 2017 r. – 14 maja 2017 r.
- pani Natalia Tarczyńska od 31 lipca 2017 r. – 3 października 2019 r.
- pani Zofia Zaruska od 4 października 2019 r.

4) Zastępcy Dyrektora ds. badań i rozwoju pełnili:

- pan Przemysław Borkowski w okresie 1 stycznia 2017 – 3 października 2019 r.
- pan Piotr Szrek od 4 października 2019 r.

[Dowód: akta kontroli str. 75]

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w księdze kontroli pod nr 12/2019.

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224).

³ Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. nr 2019, poz. 1350).

⁴ Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie wykazu jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Środowiska (M. P. 2018 poz. 178).

⁵ Do 1 marca 2017 r. Zastępca ds. państwowej służby geologicznej, po 1 marca 2017 r. Zastępca ds. służby geologicznej.

⁶ Po 23 listopada 2018 r. nie powołano Zastępcy Dyrektora ds. służby geologicznej.

Ocena kontrolowanej działalności:

Działalność Instytutu w kontrolowanych obszarach łącznie ocenia się **pozytywnie z zastrzeżeniami**.

Formułując pozytywną ocenę wzięto pod uwagę podjęte przez PIG-PIB działania służące poprawie sytuacji finansowej Instytutu, tj. skuteczne próby zmiany systemu finansowania ustawowych zadań Państwowej Służby Geologicznej (dalej: PSG) i Państwowej Służby Hydrogeologicznej (dalej: PSH) z refundacji na zaliczkowy, podjęcie prac nad strategią działania Instytutu o charakterze kierunkowych planów działania, prawidłową realizację obowiązków dotyczących prowadzenia ksiąg obiektów budowlanych oraz przeprowadzania okresowych kontroli tych obiektów, dokonanie przez Radę Naukową ocen okresowych dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych oraz badawczo-technicznych jak i opiniowanie przez Radę Naukową kandydatów na stanowiska kierownicze komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za prowadzenie badań naukowych oraz częściowo właściwe udzielanie objętych kontrolą zamówień publicznych.

Przeprowadzona kontrola wykazała słabości i nieprawidłowości w realizacji umowy o dofinansowanie 289/2018/Wn-07/FG-GO-DN/D z 6 grudnia 2018 r. pn. „Wsparcie działań GGK w zakresie prowadzenia Polityki Surowcowej Państwa” w zadaniu 6 pn. Upowszechnienie i promocja narodowego potencjału surowcowego oraz kształtowanie relacji z interesariuszami Polityki Surowcowej Państwa (dalej: PSP). Ustalono, że zadania Zespołu Koordynacyjnego do realizacji ww. projektu nie były realizowane.

W opisach obowiązków większości osób kolejno pełniących funkcje kierownika zadania 6, nie wskazano powierzenia im tej funkcji oraz nie określono zakresu ich odpowiedzialności i uprawnień. Stwierdzono również wykonywanie zadań przez pracownika nie posiadającego zakresu obowiązków. Ponadto nieprawidłowości dotyczyły zawieranych umów cywilnoprawnych, tj. niejasnych kryteriów wyboru wykonawcy, braku pełnej dokumentacji realizowanych umów zlecenia oraz nierozliczenia z jednym z wykonawców odbioru dzieła.

Zastrzeżenia dotyczyły również nieopiniowania przez Radę Naukową kierunkowych planów tematycznych badań naukowych i prac rozwojowych oraz finansowych Instytutu, niezatwierdzania kierunkowych perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej, czego przyczyną było nieopracowanie tychże dokumentów, niezawarcia umowy o zakazie prowadzenia konkurencji z pracownikiem zatrudnionym na stanowisku Głównego Księgowego od 1 kwietnia 2017 r., jak i niepowołanie komisji dyscyplinarnej od czerwca 2019 r.

W listopadzie 2017 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dalej: MNiSW) przyznał PIG-PIB kategorię naukową B. Stosownie do treści art. 42 ust. 1 i 3 ustawy o zasadach finansowania nauki⁷ – kategoria naukowa (A+ - poziom wiodący, A – poziom bardzo dobry, B – poziom zadowalający, z rekomendacją wzmocnienia działalności naukowej, badawczo-rozwojowej lub stymulującej innowacyjność gospodarki, C – poziom niezadowalający) jest przyznawana w wyniku kompleksowej oceny jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej, przeprowadzonej na podstawie wyników oceny poziomu naukowego prowadzonych badań naukowych lub prac rozwojowych oraz ich efektów w odniesieniu do standardów

⁷ Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2016 r. poz. 2045, z późn. zm.).

międzynarodowych, a także oceny znaczenia działalności jednostki naukowej dla rozwoju nauki w skali międzynarodowej oraz wzrostu innowacyjności w skali kraju.

Ustalenia kontroli:

1. Działalność finansowa Instytutu

a) zasady gospodarki finansowej instytutu

W okresie objętym kontrolą obowiązywało:

- zarządzenie nr 12 Kierownika PIG-PIB z 31.07.2014 r. w sprawie stosowania zasad (polityki) rachunkowości,
- zarządzenie nr 43 Dyrektora PIG-PIB z 24.07.2019 r. w sprawie polityki rachunkowości, które obowiązuje od 1.01.2019 r.

Powyższe dokumenty są zgodne z art. 10 ust.1 ustawy o rachunkowości⁸.

Instytut prowadził również inną działalność niż wymieniona w art. 2 ust 1-3 ustawy o instytutach badawczych, zgodną ze statutem. Działalność ta została wyodrębniona pod względem finansowym i rachunkowym z działalności, zgodnie z art. 2 ust. 4 ww. ustawy. Zysk z działalności innej⁹ wyniósł w 2017 r.: 215,0 tys. zł, w 2018 r.: 504,0 tys. zł.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/1-187, I AK/584-600]

Roczny plan finansowy

Dyrektor PIG-PIB w badanym okresie ustalał roczne plany finansowe, po ich uprzednim pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę Naukową.

Plany te uwzględniały strukturę przewidzianą w art. 18 ust. 11 ustawy o instytutach badawczych. Plan finansowy Instytutu w 2017 r. w zakresie przychodów został wykonany na poziomie 87,54%, a w zakresie kosztów 92,29%. Plan finansowy Instytutu w 2018 r. zrealizowano na wyższym poziomie w porównaniu do roku 2017, tj. przychody – 93,49%, zaś koszty – 94,05%. Dyrektor PIG-PIB wyjaśnił, że różnice w założeniach planów a faktycznym wykonaniem wynikały z powodu niezawarcia kilku umów z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: NFOŚiGW) oraz przesunięcia części środków z dotacji MNiSW na kolejny rok.

Osiągnięte w 2018 r. przychody PIG-PIB wyniosły 126 858,0 tys. zł i były niższe o 14 464,0 tys. zł w stosunku do roku 2017. Największym źródłem finansowania Instytutu był NFOŚiGW, natomiast w kosztach największą pozycję stanowiły wynagrodzenia. Instytut osiągnął zysk netto za 2018 r. w wysokości 4 020 540,14 zł wobec straty netto 5 435 494,64 zł uzyskanej rok wcześniej.

Rada Naukowa w badanym okresie pozytywnie opiniowała roczne sprawozdania finansowe, w tym podział zysku. Instytut osiągnął zysk netto za 2018 r. w wysokości 4 020 540,14 zł wobec straty netto 5 435 494,64 zł

⁸ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.).

⁹ Wg rachunku zysków i strat.

uzyskanej rok wcześniej. Zysk netto w 2018 r. został w całości przeznaczony na zwiększenie funduszu rezerwowego¹⁰.

[Dowód: akta kontroli str. 18-33, I AK/192-195]

W lipcu 2018 r. Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska (dalej: MŚ) Główny Geolog Kraju, Pełnomocnik Rządu ds. Polityki Surowcowej Państwa (dalej: GGK) z upoważnienia Ministra Środowiska zatwierdził pokrycie straty netto za 2017 r. w kwocie 5 435 494,64 zł z funduszu podstawowego (statutowego)¹¹.

[Dowód: akta kontroli str. 18-33, I AK/188-191]

Na wystąpienie zysku w 2018 r. wpływ miało rozwiązanie rezerwy na świadczenia pracownicze w wysokości 18 226,0 tys. zł. Podpisanie Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy (dalej: ZUZP) i aktualizacja wyceny rezerw na świadczenia pracownicze spowodowały, że wartość rezerw spadła o 12 014,0 tys. zł.

Na podstawowej działalności Instytutu w 2018 r. nadal odnotowano stratę.

W latach 2017 i 2018 w PIG-PIB wystąpiła strata na podstawowej działalności PIG-PIB, jaką są zadania PSG i PSH. Strata z działalności finansowanej przez NFOŚiGW (finansującego PSG i PSH) wyniosła w tych latach, odpowiednio, 2 926,6 tys. zł i 3 333,3 tys. zł. Natomiast strata z działalności finansowanej przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej/PGW Wody Polskie (finansującego PSH) wyniosła, odpowiednio: 46,3 tys. zł i 297,1 tys. zł.¹²

[Dowód: akta kontroli str. I AK/584-600]

W związku z wejściem w życie ustawy Prawo wodne¹³, od dnia 1 stycznia 2018 r., podmiotem odpowiedzialnym za finansowanie działalności PSH było Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (dalej: PGW WP). Dyrektor PIG-PIB wyjaśnił¹⁴, że środki zabezpieczone na ten cel w 2018 r. były niewystarczające. Kwota umowy pomiędzy PGW WP a PIG-PIB na finansowanie PSH w 2018 r. w wysokości 1 930,0 tys. zł pokrywała ok. 10% rocznych kosztów zadań realizowanych przez PSH. Pozostałe zadania stałe PSH od 1 kwietnia 2018 r. były prefinansowane ze środków własnych PIG-PIB, co w negatywny sposób wpływało na sytuację finansową PIG-PIB. Dopiero w grudniu 2018 r. został podpisany aneks do zawartej umowy zwiększający zakres realizowanych prac oraz kwotę finansowania, który pozwolił na refundację poniesionych wydatków. Umowa podpisana między PIG-PIB a PGW WP w 2019 r. obejmowała realizację wszystkich zadań PSH w pełnym zakresie finansowania. W wyniku nowelizacji ustawy Prawo wodne od 1 stycznia 2020 r. PSH jest finansowana ze środków budżetu państwa. W związku z powyższym Instytut podpisał umowę dotacji celowej na wykonanie zadań PSH¹⁵ z Ministrem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/601-602]

¹⁰ Postanowienie Ministra Środowiska z 25.06.2019 r. znak DNG-ZWN.011.18.2019.MGR dot. zatwierdzenia sprawozdania finansowego PIG-PIB i przeznaczenia zysku za 2018 r.

¹¹ Postanowienie wydane z upoważnienia Ministra Środowiska przez Sekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska z 10.07.2018 r. znak DNG-ZWN.014.7.2018.MF dot. zatwierdzenia sprawozdania finansowego PIG-PIB i pokrycia straty za 2017 r.

¹² Notatka służbowa z 12.02.2020 r.

¹³ Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2020 poz. 310).

¹⁴ Wyjaśnienia z 14.02.2020 r.

¹⁵ Zadania PSH określone w art. 369, 374, 380, 381 oraz w art. 387 ustawy Prawo wodne.

Powyższe pozwala przypuszczać, że zmiana źródła i sposobu finansowania PSH w 2020 r. poprawi sytuację finansową Instytutu. Należy podkreślić, że finansowanie drugiej służby – PSG jest również możliwe ze środków budżetu państwa. Zgodnie z art. 162a ustawy Prawo geologiczne i górnicze (dalej: Pgg)¹⁶ PSG jest finansowana ze środków budżetu państwa w części dotyczącej środowiska będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw środowiska. PSG może być też dofinansowana z innych środków publicznych na zasadach dotyczących wykorzystania tych środków. W latach objętych kontrolą PSG nie była finansowana z budżetu państwa tylko na podstawie umów zawieranych z NFOŚiGW. Powyższe zdaniem zespołu kontrolującego negatywnie wpływało na sytuację finansową Instytutu.

W postanowieniu o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego PIG-PIB za 2017 r. MŚ negatywnie oceniło sytuację finansową Instytutu, który kolejny rok z rzędu generował ujemny wynik finansowy. Podkreślano, że corocznie zmniejszająca się wartość środków pieniężnych zwiększa ryzyko utraty płynności finansowej jednostki, a tym samym ryzyko zwiększenia jej zadłużenia i ponoszenia kosztów związanych z obsługą kredytu. MŚ uznało możliwość zaciągania kredytów za rozwiązanie tymczasowe, w celu odzyskania płynności finansowej. Dyrektor PIG-PIB został zobowiązany do podjęcia i wprowadzenia w Instytucie działań naprawczych, które poprawią wyniki ekonomiczne i zrationalizują koszty¹⁷.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/188-191]

W postanowieniu o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego PIG-PIB za 2018 r. MŚ podkreśliło, że przy ocenie sytuacji finansowej PIG-PIB należy brać pod uwagę, że w 2016 r. rezerwy na świadczenia pracownicze zostały wykazane w bilansie jako „strata z lat ubiegłych” i ich wysokość nie obciążała wyniku finansowego za 2016 r. Natomiast aktualizacja wyceny rezerw w 2018 r. wpłynęła na wynik finansowy i PIG-PIB wykazał zysk. Dyrektor PIG-PIB został zobowiązany do stosowania w dalszym ciągu działań, które będą zmierzały do systematycznej poprawy wyników finansowych oraz zachowania płynności finansowej Instytutu.¹⁸

[Dowód: akta kontroli str. I AK/192-195]

Rozliczenia w ramach systemu finansowania przez NFOŚiGW PSG i PSH miały zasadniczy wpływ na sytuację finansową PIG-PIB. Od wielu lat realizacja zadań z NFOŚiGW przynosi Instytutowi stratę. Zgodnie z zapisami i złożonością procedur nie wszystkie realizowane zadania służby zlecane przez NFOŚiGW były i są finansowane z zaliczek. Realizacja powierzonych zadań, bez wcześniejszego podpisania umów i wpłat zaliczek, skutkowało ich finansowaniem ze środków własnych Instytutu, co naraziło go na czasową utratę płynności finansowej oraz spowodowało konieczność wykorzystania linii kredytowej w rachunku bankowym¹⁹. Pojawiająca się strata na pozostałej działalności gospodarczej i finansowej była wynikiem zaliczenia w pozostałe koszty operacyjne, kosztów wynagrodzeń, które były odzwierciedleniem

¹⁶ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868).

¹⁷ Postanowienie z 10 lipca 2018 r.

¹⁸ Postanowienie z 25 czerwca 2019 r.

¹⁹ Sprawozdanie z działalności PIG-PIB za 2018 r.

niewykorzystanych zdolności produkcyjnych w Instytucie oraz tych składników wynagrodzeń, które wg wymagań NFOŚiGW są kosztami niekwalifikowalnymi²⁰.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/196-220]

Według stanu na dzień 30.10.2019 r. PIG-PIB realizował 76 zadań PSG, w ramach których rozliczył 27 614 500,08 zł z refundacji ze środków własnych oraz 15 314 191,36 zł zaliczek w ramach zawartych umów o dofinansowanie z NFOŚiGW.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/223-235]

Największa wartość otwartej linii kredytowej przypadła na 15 lipca 2019 r. w kwocie 12 090 668,96 zł. Środki zostały wykorzystane na zapłatę bieżących zobowiązań wobec pracowników, ZUS, US oraz kontrahentów. Koszt odsetek z tytułu wykorzystania otwartej linii kredytowej na koniec listopada 2019 r. wyniósł ok. 185,0 tys. zł.²¹ W celu poprawy sytuacji finansowej PIG-PIB w zawieranych w 2019 r. umowach z NFOŚiGW powrócił do zapisów dotyczących mieszanego charakteru wypłat, tzn. zarówno refundacyjnego jak i zaliczkowego. Dyrektor Instytutu wyjaśnił, że w przypadku umów podpisanych w latach 2017-2018 finansowanie odbywa się na starych zasadach (refundacje). W związku z tym PIG-PIB zmuszony był do korzystania z otwartej linii kredytowej umożliwiającej pokrycie zobowiązań. W celu minimalizacji ryzyka czasowej utraty płynności finansowej PIG-PIB wystąpił do NFOŚiGW z wnioskiem o podpisanie aneksów do zawartych umów²².

[Dowód: akta kontroli str. I AK/221-235]

Kolejnym działaniem jakie PIG-PIB podjął w celu poprawy płynności finansowej było wystąpienie w październiku 2019 r. do MŚ i NFOŚiGW z prośbą o zmiany w umowach w zakresie obniżenia wysokości wypłaty końcowej z 5% na 0,5% ich wartości. Powyższe zostało zaakceptowane przez MŚ oraz NFOŚiGW²³.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/236-239]

Wyżej wymienione działania powinny mieć korzystny wpływ na sytuację finansową Instytutu w latach następnych. Do dnia zakończenia kontroli, tj. 31 stycznia 2020 r. Instytut nie sporządził sprawozdania finansowego za 2019 r., które zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy o rachunkowości powinno być sporządzone w terminie do 31 marca 2020 r. i na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy o rachunkowości w zw. z art. 18 ust. 13 ustawy o instytutach badawczych – zatwierdzone przez Ministra Klimatu w terminie do 30 czerwca 2020 r.

PIG-PIB podjął działania mające na celu regulowanie zobowiązań ze środków własnych Instytutu.

Fundusze

W latach 2017 – 2019 Instytut posiadał fundusze: statutowy oraz świadczeń socjalnych, zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy o instytutach badawczych. Instytut nie dysponował funduszem rezerwowym w latach

²⁰ Niewykorzystane zdolności produkcyjne oraz niekwalifikowalne składniki wynagrodzeń w 2018 r. wyniosły 2 691,3 tys. zł i zmalały w porównaniu do 2017 r. o 2 904,9 tys. zł.

²¹ Wydruk z systemu księgowo-finansowego PIG-PIB.

²² Pismo PIG-PIB z 17 grudnia 2019 r.

²³ Pismo DNG-WNSG.0324.4.2018.PD z dnia 30 października 2019 r.

2017 i 2018. Dopiero po wypracowaniu zysku netto w 2018 r. został on w całości przeznaczony na fundusz rezerwowy.

Instytut badawczy może tworzyć, zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o instytutach badawczych, fundusze: badań własnych, stypendialny wdrożeń i nagród.

W badanym okresie PIG-PIB posiadał fundusze: badań własnych, nagród, stypendialny oraz aktualizacji majątku trwałego.

[Dowód: akta kontroli str. 73-94, I AK/223-235]

Instytut we wrześniu 2018 r. zaplanował działania naprawcze zmierzające do poprawy wyników ekonomicznych Instytutu²⁴.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/240-259]

Najważniejsze działania naprawcze podjęte przez PIG-PIB:

1) zmiana zapisów dotyczących kodeksowych wypłat świadczeń emerytalnych oraz świadczeń jubileuszowych

W nowo obowiązującym ZUZP (od kwietnia 2019 r.) wypłata odpraw emerytalnych następuje w wysokości zagwarantowanej w Kodeksie pracy. Powyższe umożliwiło przychód w 2018 r., który wyniósł 12 mln zł. Jednocześnie w kolejnych latach Instytut nie ma już obowiązku wypłacać pracownikom odchodzącym na emeryturę ponadkodeksowych odpraw emerytalnych i jubileuszowych, co znacząco wpływa na poprawę wyniku finansowego jak i na poprawę płynności. Koszty nierozliczonych godzin pracowników komórek merytorycznych w 2018 r. i 2019 r. znacząco uległy zmniejszeniu w porównaniu z latami poprzednimi. Jest to wynikiem lepszego gospodarowania zasobami kadrowymi. Istotna zmiana wpływająca na zmniejszenie niekwalifikowalnych kosztów wynagrodzeń została osiągnięta w wyniku podjętych działań i zapisów w ZUZP²⁵.

2) zbycie zbędnych nieruchomości

Na przełomie 2017 i 2018 r. ówczesna Dyrekcja PIG-PIB podjęła decyzję o zbyciu nieruchomości przy ul. Jagiellońskiej w Warszawie. Na skutek braku zgody z Prokuraturii Generalnej sprzedaż nie doszła do skutku.

3) usprawnienia w rozliczeniach z instytucjami finansującymi

W 2018 r. został wdrożony Zintegrowany System Zarządzania Przedsiębiorstwem. Do października 2019 r. podpisano wszystkie umowy z Planu prac PSG na 2019 r. W przypadku planu prac PSG na 2020 r. rozpoczęto już proces pospisywania umów dotacji z NFOŚiGW. Powyższe pozwoli Instytutowi na skrócenie prefinansowania tych zadań tylko przez I kw. 2020 r.

Strata w 2019 r. z tytułu nierozliczonych godzin (godzin nieproduktywnych) i niekwalifikowalnych składników wynagrodzeń w porównaniu z 2018 r. znacząco zmalała. Wartość nierozpisanych godzin i niekwalifikowalnych składników wynagrodzeń w 2018 r. wyniosła łącznie 3 000,0 tys. zł, zaś na koniec

²⁴ „Informacja nt. planowanych działań naprawczych w PIG-PIB zmierzających do poprawy wyników ekonomicznych Instytutu”.

²⁵ Wyjaśnienie z 31 stycznia 2020 r.

listopada 2019 r. wyniosła 1 700,0 tys. zł. W wyniku działań Instytutu od 2020 r. katalog kosztów pośrednich kwalifikowalnych poszerzony został o kolejne pozycje m.in. PFRON, ZFŚS oraz medycyna pracy – co umożliwi sfinansowanie poniesionych kosztów ze środków NFOŚiGW.

4) ograniczenie ilości remontów i konserwacji oraz realizacji inwestycji

Z uwagi na stan finansów PIG-PIB w 2018 r. realizowane były tylko niezbędne remonty i inwestycje. Część pomieszczeń w budynku biurowym przy ul. Jagiellońskiej 76 została wynajęta bądź jest przygotowywana do wynajmu.

Do wytypowanych do sprzedaży budynków w miejscowości Rzeczyca Księża oraz Marszowice wykonane zostały operaty szacunkowe oraz wstępnie opracowano dokumenty sprzedażowe.

Podjęto działania zmierzające do oddania Nadleśnictwu w Puławach budynków magazynowych znajdujących się na gruncie Nadleśnictwa.

Zastępca Dyrektora ds. administracyjno-ekonomicznych wyjaśniła, że w 2019 r. zostały złożone wnioski o dofinansowanie prac remontowych i inwestycyjnych w zakresie posiadanych nieruchomości oraz przebudowy i dostosowania budynku przy ul. Rakowieckiej 4 na potrzeby przeniesienia i stworzenia nowoczesnego Zespołu Laboratorium obejmującego Laboratorium Chemiczne oraz Centrum Badań Gruntów i Skał.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/260-263]

b) struktura źródeł przychodów oraz kosztów

Osiągnięte w 2018 roku przychody PIG-PIB wyniosły 126 858,0 tys. zł i były niższe o 14 464,0 tys. zł w stosunku do 2017 r. wynikało to z przesunięcia części środków z dotacji MNiSW na kolejny rok oraz niepodpisania 5 umów z NFOŚiGW, co skutkowało brakiem możliwości rozliczania kosztów poniesionych w 2018 r. Największym źródłem finansowania Instytutu był NFOŚiGW w kwocie 95 318,0 tys. zł w 2017 r. i 85 623,0 tys. zł w 2018 r. oraz działalność gospodarcza i amortyzacja (16 848,0 tys. zł w 2018 r. – spadek o 9,8% w stosunku rok do roku).

Największe koszty Instytut ponosił na wynagrodzenia, które w 2017 r. stanowiły 44,61% wszystkich kosztów działalności operacyjnej, zaś w 2018 r. wzrosły do 49,79%. Biorąc pod uwagę wysokość kosztów ogółem w 2018 r. – 127 377,0 tys. zł zmalały one o 15,3% w stosunku do roku poprzedniego.

[Dowód: akta kontroli str. 18-33]

c) inwentaryzacja

Wewnętrzne zasady przeprowadzania inwentaryzacji składników majątku PIG-PIB określone są w zarządzeniu nr 43 Dyrektora PIG-PIB z dnia 27 września 2017 r. w sprawie określenia zasad przeprowadzania inwentaryzacji składników majątku Instytutu (dalej: zarządzenie nr 43), które wprowadza do stosowania Wytyczne w sprawie sposobu przeprowadzania inwentaryzacji w Państwowym Instytucie Geologicznym – Państwowym Instytucie Badawczym (dalej: Wytyczne). Wytyczne szczegółowo określają

zasady przygotowania, przebiegu, wyceny oraz rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych składników aktywów i pasywów.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/832-850]

W badanym okresie w Instytucie przeprowadzono 2 inwentaryzacje. W ramach przeprowadzonej kontroli analizie poddano dokumentację z inwentaryzacji rocznych za lata 2017 i 2018. Inwentaryzacje zostały przeprowadzone w wymaganym zakresie oraz w terminie wynikającym z ustawy o rachunkowości.

W roku 2017 przeprowadzono w Instytucie pełną inwentaryzację, której zakres obejmował:

- 1) materiały, metale szlachetne, środki trwałe – grupa 1 i 2 KŚT,
- 2) gotówka w kasie i środki na rachunkach bankowych, należności sporne i wątpliwe, należności, w tym udzielone pożyczki, produkcja w toku, grunty (grupa 0 KŚT), środki trwałe w budowie,
- 3) wartości niematerialne i prawne (oprogramowanie),
- 4) środki trwałe (poza grupami 0, 1 i 2 KŚT), aparatura specjalna i wyposażenie,
- 5) wydawnictwa objęte ewidencją ilościowo-wartościową.

Inwentaryzacja została przeprowadzona w siedzibie Instytutu w Warszawie oraz we wszystkich 6 Oddziałach Instytutu przez odrębne komisje inwentaryzacyjne, powołane na mocy decyzji Dyrektora PIG-PIB^{26,27,28}.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/851-856, I PD/1123-1138, I PD/859-871]

Powstałe niedobory i nadwyżki zostały wyjaśnione i rozliczone.

W roku 2018 przeprowadzono w Instytucie inwentaryzację, której zakres obejmował:

- 1) materiały, metale szlachetne, środki trwałe – grupa 1 i 2 KŚT,
- 2) gotówka w kasie i środki na rachunkach bankowych, należności sporne i wątpliwe, należności, w tym udzielone pożyczki, produkcja w toku, grunty (grupa 0 KŚT), środki trwałe w budowie,
- 3) wartości niematerialne i prawne (oprogramowanie).

Inwentaryzacja została przeprowadzona w siedzibie Instytutu w Warszawie oraz we wszystkich 6 Oddziałach Instytutu przez odrębne komisje inwentaryzacyjne, powołane na mocy wskazanych powyżej decyzji Dyrektora PIG-PIB.

Ujawnione w inwentaryzacji w 2018 r. różnice między stanem faktycznym a stanem wykazany w księgach rachunkowych zostały wyjaśnione i rozliczone w księgach tego roku obrotowego, którego dotyczyły.

Poza jedną nieprawidłowością dotyczącą inwentaryzacji zbiorów bibliotecznych i muzealnych, zakres oraz sposób przeprowadzenia w latach 2017-2018 inwentaryzacji należy uznać za zgodny z postanowieniami harmonogramów inwentaryzacji oraz Wytocznych.

W § 7 zarządzenia nr 43 określono podstawy inwentaryzacji zbiorów bibliotecznych i zbiorów muzealnych. Zgodnie z ust. 2 „(...) Kierownik Biblioteki i Muzeum Geologicznego PIG-PIB przedstawia Dyrektorowi

²⁶ Decyzja nr 24 Dyrektora PIG-PIB z dnia 29 września 2017 r. w sprawie powołania Komisji inwentaryzacyjnej w Warszawie.

²⁷ Decyzja nr 25 Dyrektora PIG-PIB z dnia 29 września 2017 r. w sprawie powołania Komisji inwentaryzacyjnej w Oddziałach.

²⁸ Decyzja nr 25 Dyrektora PIG-PIB z dnia 12 października 2017 r. w sprawie zmiany decyzji w sprawie powołania Komisji inwentaryzacyjnej w Oddziałach.

Institutu, do akceptacji, szczegółowe zasady, tryb i sposób postępowania przy przeprowadzaniu inwentaryzacji zbiorów wg zasad określonych w odpowiednich rozporządzeniach, o których mowa w ust. 1 (...)”.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/832-850, I PD/1123-1138, I PD/873-878]

Kontrolującym nie przedłożono dokumentu określającego szczegółowe zasady, tryb i sposób postępowania przy przeprowadzaniu inwentaryzacji zbiorów bibliotecznych i muzealnych, zaakceptowanego przez Dyrektora Instytutu. Stąd wniosek, że takiego dokumentu nie opracowano w Instytucie i tym samym procedura określona w § 7 ust. 2 zarządzenia nr 43 nie jest przestrzegana.

Dyrektor Instytutu wyjaśnił, że „[...] spis biblioteczny (skontrum) reguluje Dz. Ustaw nr 205, poz. 1283 z 2008 r. W Bibliotece PIG-PIB spis jest przeprowadzany w sposób ciągły, ponieważ zbiory przekraczają 100 tysięcy woluminów. [...] Inwentaryzacja zbiorów w Muzeum podlega wewnętrznym regulacjom PIG-PIB [...]”²⁹.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/882-884]

Zgodnie z § 32 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliotecznych³⁰, skontrum przeprowadza komisja skontrolowa, która działa na podstawie regulaminu nadanego przez kierownika biblioteki. Natomiast zgodnie z § 35 ust. 2 rozporządzenia do protokołu [z przeprowadzonego skontrum] załącza się regulamin komisji. Kontrolującym nie przedłożono regulaminu komisji, ani nie został on załączony do protokołu ze skontrum w 2017 i 2018 r.

Powyższe przeczy twierdzeniom składanym w toku kontroli, co prowadzi do ustalenia, że Instytut nie przestrzega obowiązujących przepisów prawa, tj. wskazanego powyżej rozporządzenia oraz wewnętrznych procedur w tym zakresie.

d) zamówienia publiczne

W okresie objętym kontrolą procedury udzielania wszystkich zamówień publicznych w Instytucie określone były przez obowiązujące regulaminy w sprawie zasad udzielania zamówień publicznych. Zasady te były opracowane w oparciu o regulamin organizacyjny PIG-PIB oraz przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych (dalej: Pzp)³¹.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/1-195]

Powyższe Regulaminy określały szczegółowo:

- zasady udzielania zamówień publicznych w PIG-PIB,
- zasady udzielania zamówień wyłączonych z obowiązku stosowania przepisów ustawy Pzp,
- zasady pracy komisji przetargowej w PIG-PIB.

Od 26 października 2018 r. obowiązuje regulamin udzielania zamówień publicznych, który określa zasady postępowania przy wszystkich udzielanych zamówieniach publicznych.

²⁹ pismo PIG-PIB z 21 stycznia 2020 r. znak N-04-01/2020.

³⁰ Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 października 2008 r. w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliotecznych (Dz. U. Nr 205, poz. 1283).

³¹ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, z późn. zm.).

W latach 2017-2018 w Instytucie przeprowadzono 148 postępowań w trybach określonych ustawą Pzp o wartości łącznej 39 526 733,38 zł:

- w 2017 r. – 59 postępowań o wartości 14 213 318,55 zł,
- w 2018 r. – 89 postępowań o wartości 25 313 414,83 zł,

natomiast w 2019 r. Instytut przeprowadził 86 postępowań o wartości 23 924 398,77 zł³².

[Dowód: akta kontroli str. 31-52, I AK/270-275]

W terminie określonym w art. 98 ust. 2 ustawy Pzp, Instytut przekazał Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych sprawozdanie o udzielonych zamówieniach publicznych za rok 2017 i 2018.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/264-269]

W 2017 r. w PIG-PIB złożono 727 wniosków o wartości poniżej 30 tys. euro netto, zaś w 2018 r. ich liczba wzrosła i wyniosła 1 787 wniosków³³. Łączna wartość zamówień udzielonych w 2017 r. wyniosła 9 829,0 tys. zł, zaś w 2018 r. – 6 547,0 tys. zł³⁴.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/270-273]

Kontroli poddano 5 umów³⁵, podpisanych w ramach 5 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w latach 2017-2019, w tym 2 udzielonych zgodnie z przepisami ustawy Pzp, zaś 3 w procedurze o wartości poniżej 30 tys. euro netto. Ponadto sprawdzono 3 umowy cywilnoprawne z osobami nie będącymi pracownikami Instytutu. Dodatkowo zweryfikowano sposób realizacji zawartych umów, tj. faktury, rachunki, protokoły zdawczo-odbiorcze, wyciągi bankowe oraz sposób księgowania wydatków w systemie finansowo-księgowym Instytutu. Kontrola obejmowała następujące umowy:

- 1) umowa nr CRZP-240-298/2018 zawarta 12 kwietnia 2018 r. – na świadczenie usług cateringowych podczas regionalnych konferencji konsultacyjnych dotyczących PSP w Łodzi i w Kielcach. Umowa została zawarta w rezultacie dokonanej przez PIG-PIB wyboru oferty w trybie zamówienia na usługi społeczne, na podstawie art. 138 ustawy Pzp (postępowanie nr NZ-240-24/2018).

[Dowód: akta kontroli str. I PD/198-404]

Umowa była finansowana ze środków NFOŚiGW na podstawie umowy nr 289/2018/Wn-07/FG-GO-DN/D z 6 grudnia 2018 r. o dofinansowanie wykonania w ramach zadań państwowej służby geologicznej przedsięwzięcia pn.: Wsparcie działań GGK w zakresie prowadzenia PSP. Koszty realizacji umowy zostały uznane jako kwalifikowane i rozliczone przez NFOŚiGW.

Z opisu faktur wynika, że usługa została wykonana zgodnie z przepisami umowy i przyjęta przez Zamawiającego bez zastrzeżeń, natomiast zgodnie z § 6 ust. 5 umowy przewidziano, że potwierdzenie wykonania bez zastrzeżeń każdego zlecenia szczegółowego, w ramach realizacji usługi, dokonane zostanie w formie pisemnej, co będzie stanowiło podstawę do wystawienia faktury.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/453-458, I PD/413-440]

³² Wartość w 2019 r. ustalona wg wstępnych obliczeń. Aktualnie PIG-PIB przygotowuje sprawozdanie o udzielonych zamówieniach publicznych za 2019 r., które do 2 marca 2020 r. zostanie przekazane Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych.

³³ Wnioski na dostawę, usługę lub robotę budowlaną zarejestrowane w Centralnym rejestrze zamówień publicznych.

³⁴ Wartość zamówień zrealizowana w oparciu o art. 4 pkt 8 ustawy Pzp.

³⁵ Dokonano celowego doboru próby zamówień do kontroli, uwzględniono wartość udzielonych zamówień, źródło finansowania.

Kontrolującym nie przedstawiono pełnej dokumentacji potwierdzającej odbiór wykonania usług. Dyrektor PIG-PIB wyjaśnił, że „[...] nie jest możliwe określenie czy taki dokument został sporządzony czy też nie. Zarówno kierujący tematem w tamtym okresie, jak i osoba odpowiedzialna za realizację umowy cateringowej z wykonawcą nie są już pracownikami PIG-POB [...]”³⁶. W związku z powyższym, zaleca się większą staranność w archiwizowaniu dokumentacji potwierdzającej odbiór wykonania usług, zgodnie z postanowieniami umowy.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/879-881]

W ocenie kontrolujących przedstawiona dokumentacja odzwierciedla przygotowanie i prowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia, zgodnie z procedurami opisanymi w obowiązującym Regulaminie³⁷ oraz z przepisami ustawy Pzp.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/101-141]

Rozliczenie kosztów usługi w ramach umowy dotacji zgodne jest z warunkami kwalifikowalności kosztów, warunkami umowy, a sama usługa wpisuje się w zakres rzeczowy dotowanego przedsięwzięcia.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/490-492]

Realizacja umowy nr 289/2018/Wn-07/FG-GO-DN/D z 6 grudnia 2018 r. o dofinansowanie była przedmiotem kontroli NFOŚiGW, przeprowadzonej w siedzibie PIG-PIB w dniach 25-27 września 2019 r. Zgodnie z informacją pokontrolną³⁸ sprawdzono m.in. fakturę nr F 00186/2018 z 17 maja 2018 r. za usługę cateringową podczas Regionalnej konferencji Konsultacyjnej PSP w Łodzi, pod kątem kwalifikacji wydatków w zakresie poprawności sporządzenia dokumentów wyszczególnionych w rozliczeniu i przedłożonych w NFOŚiGW oraz ich zgodności z oryginalną dokumentacją przedsięwzięcia i wykonanym zakresem rzeczowym.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/467-489, I AK/276-374]

Kontrolujący z NFOŚiGW do opisanego zakresu nie niósł uwag. Powyższe ustalenia potwierdził, podczas kontroli, zespół kontrolujący z MK.

2) umowa nr CRZP-240-10/2017 zawarta 7 listopada 2017 r. – na wykonanie prac polegających na zaprojektowaniu oraz wykonaniu prac budowlanych polegających na remoncie bunkra magazynu Muzeum Geologicznego wraz z naprawą i otworzeniem układu komunikacyjnego na terenie PIG-PIB oraz uzyskaniem wszelkich niezbędnych dokumentów i decyzji administracyjnych. Umowa została zawarta w rezultacie dokonanego przez PIG-PIB wyboru oferty w trybie przetargu nieograniczonego, na podstawie art. 39 ustawy Pzp (postępowanie nr NZ-240-33/2017).

[Dowód: akta kontroli str. I PD/495-496; 755-765]

³⁶ Pismo PIG-PIB z 10 grudnia 2019 r. znak N-150-12/2019.

³⁷ Zarządzenie nr 31 Dyrektora PIG-PIB z dnia 19 lipca 2017 r. w sprawie udzielania zamówień publicznych.

³⁸ Informacja pokontrolna z kontroli przeprowadzonej przez NFOŚiGW dot. umowy dofinansowywanej ze środków krajowych z dnia 7 października 2019 r.

Wynagrodzenie brutto Wykonawcy wynosiło 569 982,0 zł. Umowa była finansowana w kwocie 110 000,0 zł z dotacji podmiotowej MNiSW³⁹ na utrzymanie potencjału badawczego w 2016 roku z tytułu wystąpienia zdarzenia losowego. W pozostałej części umowa była finansowana ze środków własnych Instytutu.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/495-496, I PD/497-499, I PD/726-754, I PD/775-822]

Warunki umowy zostały zmienione w trakcie realizacji robót – strony umowy podpisały 29 grudnia 2017 r. aneks do umowy na wykonanie robót dodatkowych za kwotę brutto 38 130,0 zł. Wykonanie robót dodatkowych finansowane było ze środków własnych PIG-PIB.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/766-774]

Kontrolujący nie wnoszą uwag do sposobu przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. W ocenie kontrolujących przedstawiona dokumentacja odzwierciedla przygotowanie i prowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia zgodnie z procedurami opisanymi w obowiązującym Regulaminie w sprawie udzielania zamówień publicznych oraz przepisami ustawy Pzp. Również realizacja, w tym zmiana warunków umowy, nie naruszają przepisów umowy, SIWZ, Regulaminu i ustawy Pzp. Powyższe potwierdza protokół konieczności dla robót dodatkowych oraz kalkulacja kosztów wykonania tych robót, które to dokumenty podlegały akceptacji przez inspektora nadzoru inwestorskiego.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/766-774, I PD/829-831, I PD/1123-1138]

Z protokołów odbioru oraz z opisu faktur wynika, że usługa została wykonana zgodnie z przepisami umowy i przyjęta przez Zamawiającego bez zastrzeżeń.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/775-822]

3) umowa CRZP-240-462/2019 z 19.03.2019 r. – przygotowanie oraz publikacja artykułu promocyjnego PIG-PIB w „Monitorze Biznesu”. Zamówienie zrealizowano poza ustawą Pzp, w oparciu o § 18 ust. 3 regulaminu udzielania zamówień publicznych⁴⁰.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/142-191, I AK/425-438]

Dyrektor PIG-PIB podjął decyzję o odstąpieniu od przeprowadzenia postępowania w trybie zapytania ofertowego. W uzasadnieniu do zastosowania ww. procedury, kierownik Biura Instytutu wskazał, że Instytut został nominowany w promocyjnym programie do tytułu „Symbol 2019”, prowadzonym przez redakcję Monitora Biznesu oraz Monitora Rynkowego. Publikując artykuł w jednym z wyżej wymienionych dodatków oraz wypełniając ankietę Instytut mógł otrzymać nagrodę, co w efekcie miało przyczynić się do budowania marki PIG-PIB. W notatce służbowej z 8 marca 2019 r. wskazano, że w celu podkreślenia uzyskanej nominacji i promocji PIG-PIB celowym było opublikowanie w ww. wydawnictwach artykułu – wywiadu z Dyrektorem PIG-PIB. Powyższe zamówienie mógł zrealizować tylko jeden wykonawca⁴¹. Instytut otrzymał Symbol Synergii Nauki i Biznesu za całokształt działalności. Wręczenie okolicznościowego graweru odbyło się podczas uroczystej gali 22.11.2019 r. W odniesieniu do celowości powierzenia przygotowania artykułu osobie spoza PIG-PIB wyjaśniono, że artykuły publikowane w gazetach powinny być dostosowane

³⁹ Decyzja Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 16.11.2016 r. znak DN.WDS.5111.163.2016.

⁴⁰ Regulamin udzielania zamówień publicznych – zał. 1 do Zarządzenia nr 32 Dyrektora PIG-PIB z 26.10.2018 r.

⁴¹ Notatka służbowa z 8 marca 2019 r., Wniosek do Dyrektora PIG-PIB z 30 stycznia 2019 r.

zarówno pod względem treści merytorycznej, jak i sposobu jej prezentacji do odbiorcy zewnętrznego. Pracownicy merytoryczni Instytutu nie posiadali odpowiedniego warsztatu dziennikarskiego, a w Instytucie nie ma komórki organizacyjnej, której obowiązkiem jest przygotowywanie komunikatów i informacji prasowych (brak rzecznika prasowego, brak biura prasowego). W związku z tym artykuł, który ukazał się w „Monitorze Biznesu” został przygotowany w formie wywiadu z Dyrektorem PIG-PIB przez dziennikarza gazety Monitor Biznesu⁴².

[Dowód: akta kontroli str. I AK/439-447, I AK/442-447]

Zamówienie zostało zrealizowane w ramach umowy o dofinansowanie w formie dotacji nr 185/2019/Wn-07/FG-GO-DN/D z 3.06.2019 r. w ramach zadania 1 pn. „Upowszechnianie wiedzy z zakresu geologii oraz promocja działań służby geologicznej. Wydatek kwalifikowany w ramach umowy w 100%. Artykuł ukazał się 29.04.2019 r. w „Monitorze Biznesu” oraz na stronach internetowych wydawnictwa.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/375-424]

4) umowa CRZP-240-616/2019 z 9.05.2019 r. – zakup 175 zestawów piór wiecznych Sheaffer VFM 9415. Zamówienie zrealizowano poza ustawą Pzp, w oparciu o § 18 ust. 1 regulaminu udzielania zamówień publicznych⁴³.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/142-191, I AK/448 464]

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego zostało przeprowadzone w trybie zapytania ofertowego, które zostało zamieszczone na stronie internetowej PIG-PIB. Wybrano wykonawcę, który zaoferował najniższą cenę za realizację zamówienia. Z protokołu odbioru z 10.05.2019 r. wynika, że dostawę piór przyjęto bez zastrzeżeń. Nagrody były wręczane podczas uroczystości półfinałowych konkursu pn. „Nasza Ziemia – środowisko przyrodnicze wczoraj, dziś i jutro” w 6 oddziałach regionalnych PIG-PIB i w Muzeum Geologicznym, które odbyły się w maju 2019 r. Ewidencja wydawania nagród prowadzona była poprzez pisemne potwierdzenie ich odbioru przez laureatów konkursu⁴⁴. Zamówienie zostało zrealizowane w ramach umowy o dofinansowanie w formie dotacji nr 185/2019/Wn-07/FG-GO-DN/D z 3.06.2019 r. w ramach zadania 1 pn. „Upowszechnianie wiedzy z zakresu geologii oraz promocja działań służby geologicznej”. Wydatek kwalifikowany w ramach umowy w 100%.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/375-424, I AK/442-447]

5) umowa CRZP-240-145/2018 z 5.10.2018 r. – usługa kompleksowej organizacji konferencji podsumowującej konsultacje PSP. Zamówienie zrealizowano poza ustawą Pzp w oparciu o § 3 ust. 2 pkt 2 regulaminu udzielania zamówień publicznych⁴⁵.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/101-137, I AK/465-475, I AK/477-479]

Ustne polecenie zorganizowania przez PIG-PIB konferencji kończącej konsultacje społeczne w ramach PSP w Warszawie 17 października 2018 r. zostało wydane przez GGK 20 września 2018 r. Dyrektor PIG-PIB podjął decyzję o odstąpieniu od przeprowadzenia postępowania w trybie zapytania ofertowego.

⁴² Wyjaśnienia pracownika Biura Instytutu z 9 grudnia 2019 r.

⁴³ Regulamin udzielania zamówień publicznych – zał. 1 do Zarządzenia nr 32 Dyrektora BPI-PIB z 26.10.2018 r.

⁴⁴ Wyjaśnienie pracownika Biura Instytutu z 9 grudnia 2019 r.

⁴⁵ Regulamin udzielania zamówień wyłączonych z obowiązku stosowania przepisów ustawy Pzp – zał. 2 do zarządzenia nr 31 Dyrektora PIG-PIB z 19.07.2017 r.

W uzasadnieniu do zastosowania ww. procedury kierownik Działu Komunikacji i Promocji wskazał, że krótki termin realizacji zadania uniemożliwił przeprowadzenie pełnej procedury zapytania ofertowego. Ponadto, ze względu na liczne konferencje odbywające się w październiku 2018 r. dostępność sal konferencyjnych spełniających określone wymagania była ograniczona⁴⁶.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/476, I AK/442-447]

Zamówienie zostało zrealizowane w ramach umowy o dofinansowanie w formie dotacji nr 289/2018/Wn-FG-GO-DN/D z 6.12.2018 r. w ramach zadania 6 pn. „Upowszechnianie i promocja narodowego potencjału surowcowego oraz kształtowanie relacji z interesariuszami PSP”. Wydatek kwalifikowany w ramach umowy w 100%.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/276-374]

W odniesieniu do umów z poz. 1-5 zespół kontrolujący nie zgłasza żadnych uwag do procedury wyboru wykonawcy i sposobu rozliczenia finansowo-księgowego ww. umów.

6) umowa zlecenia 111/2019 z 30.04.2019 r. – promocja projektu PSP w mediach.

Umowa miała być realizowana w okresie od 1 maja 2019 r. do 30 czerwca 2019 r. w wymiarze nie większym niż 200 godzin, a stawka za godzinę miała wynosić 68,69 zł. Miesięcznie szacowany czas wykonania miał wynieść 100 godzin. Za wykonanie przedmiotu umowy Zleceniobiorca miał otrzymać łączne wynagrodzenie w kwocie nie większej niż 13 738,0 zł brutto. Wniosek o zlecenie pod względem merytorycznym został zaakceptowany przez Kierownika Zadania 6. Wykonanie prac będących przedmiotem umowy miało być potwierdzane w protokole odbioru, który miał być sporządzany odrębnie dla każdego miesiąca trwania umowy. W celu dokonywania czynności odbioru i potwierdzania wykonania prac wyznaczono przedstawiciela Zamawiającego, którym był Kierownik Zadania 6. W umowie nie określono sposobu udzielania poszczególnych zleceń ani osoby upoważnionej do tego. Na realizację umowy wydatkowano kwotę 9 638,31 zł, która w całości została rozliczona z NFOŚiGW⁴⁷. Płatności dokonywano na podstawie przedstawionego przez Wykonawcę protokołu odbioru, zatwierdzanego przez przedstawiciela Zamawiającego.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/480-490]

Zamówienie zostało zrealizowane w ramach umowy o dofinansowanie w formie dotacji nr 298/2018/Wn-07/FG-GO-DN/D z 6.12.2018 r. w ramach zadania 6 pn. „Upowszechnianie i promocja narodowego potencjału surowcowego oraz kształtowanie relacji z interesariuszami PSP”.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/276-374]

⁴⁶ Wniosek do Dyrektora PIG-PIB z 27 września 2018 r.

⁴⁷ Wynagrodzenie i ZUS PIG-PIB.

Kontrola wykazała, że przy zawieraniu umowy PIG-PIB odstąpił od przestrzegania wewnętrznych procedur dotyczących udzielania zamówień, określonych w Regulaminie udzielania zamówień publicznych⁴⁸. Zgodnie z § 23 pkt 1 ww. Regulaminu, w przypadku usług finansowanych z bezosobowego funduszu płac:

- należy przeprowadzić analizę rynku na podstawie obiektywnych kryteriów, zapewniających zgodność z zasadami przejrzystości, niedyskryminacji, równego traktowania oraz gwarantujących, że oferty są oceniane w warunkach efektywnej konkurencji,
- zlecane są wykonawcy wskazanemu przez komórkę wnioskującą we wniosku zlecenia, którego wzór stanowi załącznik nr 11 do przedmiotowego Regulaminu.

Ponadto, w § 2 ww. Regulaminu w ogólnych zasadach udzielania zamówień publicznych wskazano, że są one realizowane w sposób:

- celowy i oszczędny, gwarantujący terminową realizację zadań, z zachowaniem zasady uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów,
- zapewniający przestrzeganie zasad legalności, rzetelności, celowości, gospodarności i oszczędności,
- zapewniający przejrzystość oraz uwzględnienie wszelkich okoliczności mogących mieć wpływ na ich udzielenie,
- zapewniający przestrzeganie zasad uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców oraz proporcjonalności, w szczególności poprzez ustalanie warunków udziału w postępowaniu proporcjonalnie do opisu przedmiotu zamówienia i potrzeb zamawiającego.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/142-191]

Kontrolującym nie przedłożono dokumentacji potwierdzającej, że analiza rynku została przeprowadzona. Zespół kontrolujący nie podziela przywołanej przez Dyrektora PIG-PIB podstawy prawnej realizacji zamówienia, tj. o § 23 ust. 5 wskazanego powyżej Regulaminu⁴⁹. Przywołany zapis Regulaminu dotyczy zamówień, których wartość jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 tys. euro netto. W analizowanym przypadku zamówienie powinno zostać zrealizowane w oparciu o § 23 pkt 1 przedmiotowego Regulaminu.

Dyrektor Instytutu wyjaśnił, że inicjatorką zawarcia umowy była kierownik Biura Instytutu lub kierownik zadania, które nie są już pracownikami PIG-PIB. Ponadto dodał, że nie są mu znane powody, dla których została podjęta decyzja o zawarciu umowy z Wykonawcą, ani jakimi kryteriami kierowano się przy jego wyborze⁵⁰.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/492-499]

Uzasadnieniem dla powierzenia prac była konieczność zlecenia promocji PSP doświadczonej na tym polu osobie, wskazane we wniosku na zlecenie prac z funduszu bezosobowego⁵¹.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/491]

⁴⁸ Regulamin udzielania zamówień publicznych w PIG-PIB – zał. 1 do zarządzenia nr 32 z 26 października 2018 r.

⁴⁹ Pismo PIG-PIB z 25 listopada 2019 r. znak N-141-11/2019.

⁵⁰ Pismo PIG-PIB z 31 stycznia 2020 r. znak N-08-01/2020.

⁵¹ Wniosek na zlecenie zamówienia finansowanego z funduszu bezosobowego z 25 kwietnia 2019 r.

Kontrolerom nie przekazano żadnych materiałów potwierdzających co miało być przedmiotem poszczególnych zleceń. Instytut nie dysponuje żadnymi dokumentami, które potwierdzają wyniki prac Wykonawcy, wymienionych w protokole odbioru⁵².

[Dowód: akta kontroli str. I AK/492-495]

7) umowa zlecenia 03/2019 z 23.01.2019 r. – usługi doradztwa finansowo-księgowego i planistycznego.

Zamówienie zostało sfinansowane ze środków własnych PIG-PIB. Umowa miała być realizowana w okresie od 24 stycznia 2019 r. do 23 kwietnia 2019 r. przy wynagrodzeniu ryczałtowym w wysokości 5 tys. zł brutto miesięcznie⁵³. Wniosek o zlecenie pod względem merytorycznym został zaakceptowany przez Z-cę Dyrektora ds. administracyjno-ekonomicznych PIG-PIB⁵⁴.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/500-506]

Wykonanie prac będących przedmiotem umowy miało być potwierdzane w protokole odbioru, który miał być sporządzany odrębnie dla każdego miesiąca trwania umowy. W celu dokonywania czynności odbioru i potwierdzenia wykonania prac wyznaczono przedstawiciela Zamawiającego, którym był Z-ca Dyrektora ds. administracyjno-ekonomicznych. W umowie nie określono sposobu udzielania poszczególnych zleceń, ani osoby upoważnionej do tego. W opinii kontrolujących ogólny sposób określenia przedmiotu zamówienia „usługi doradztwa finansowo-księgowego i planistycznego” nie odzwierciedla potrzeb Zamawiającego i zakresu planowanych do zlecenia Wykonawcy, a tym samym utrudnia weryfikację poprawności realizacji umowy. Na realizację umowy wydatkowano kwotę 15 tys. zł. Płatności dokonywano na podstawie przedstawionych przez Wykonawcę protokołów odbioru, zatwierdzanych przez przedstawiciela Zamawiającego.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/507-531]

Kontrola wykazała, że przy zawieraniu umowy PIG-PIB odstąpił od przestrzegania wewnętrznych procedur dotyczących udzielania zamówień, określonych w Regulaminie udzielania zamówień publicznych⁵⁵. Zgodnie z § 23 pkt 1 przedmiotowego Regulaminu, w przypadku usług finansowanych z bezosobowego funduszu płac:

- należy przeprowadzić analizę rynku na podstawie obiektywnych kryteriów, zapewniających zgodność z zasadami przejrzystości, niedyskryminacji, równego traktowania oraz gwarantujących, że oferty są oceniane w warunkach efektywnej konkurencji,
- zlecane są wykonawcy wskazanemu przez komórkę wnioskującą we wniosku zlecenia, którego wzór stanowi załącznik nr 11 do przedmiotowego Regulaminu.

Ponadto, w § 2 ww. Regulaminu w ogólnych zasadach udzielania zamówień publicznych wskazano, że są one realizowane w sposób:

- celowy i oszczędny, gwarantujący terminowa realizacje zadań, z zachowaniem zasady uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów,
- zapewniający przestrzeganie zasad legalności, rzetelności, celowości, gospodarności i oszczędności,

⁵² Pismo PIG-PIB z 25 listopada 2019 r. znak N-141-11/2019.

⁵³ Przy zakładanych maksymalnie 40 godzinach miesięcznie stawka za godzinę miała wynosić 125 zł.

⁵⁴ Wniosek na zlecenie zamówienia finansowanego z funduszu bezosobowego z 22 stycznia 2019 r.

⁵⁵ Regulamin udzielania zamówień publicznych w PIG-PIB – zał. 1 do zarządzenia nr 32 z 26 października 2018 r.

- zapewniający przejrzystość oraz uwzględnienie wszelkich okoliczności mogących mieć wpływ na ich udzielenie,
- zapewniający przestrzeganie zasad uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców oraz proporcjonalności, w szczególności poprzez ustalanie warunków udziału w postępowaniu proporcjonalnie do opisu przedmiotu zamówienia i potrzeb zamawiającego.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/142-191]

Kontrolującym nie przedłożono dokumentacji potwierdzającej, że analiza rynku została przeprowadzona. Zespół kontrolujący nie podziela przywołanej również w tym przypadku, przez Dyrektora PIG-PIB podstawy prawnej realizacji zamówienia, tj. o § 23 ust. 5 wskazanego powyżej Regulaminu⁵⁶. Przywołany zapis Regulaminu dotyczy zamówień, których wartość jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 tys. euro netto. W analizowanym przypadku zamówienie powinno zostać zrealizowane w oparciu o § 23 pkt 1 przedmiotowego Regulaminu.

Dyrektor Instytutu wyjaśnił, że umowa zawierana była na wniosek Z-cy Dyrektora ds. administracyjno-ekonomicznych. Nie jest mu znany sposób i osoby, które określały zakres zadań realizowanych w poszczególnych miesiącach, ani cel powierzania pracy osobie spoza PIG-PIB. Ponadto nie są mu znane przyczyny braku określenia w umowie sposobu udzielania poszczególnych zleceń oraz osoby upoważnionej do tego. Uzasadnieniem dla powierzenia prac była potrzeba doradztwa finansowo-księgowego oraz planistycznego – analiza finansowa za rok 2018 i sporządzenia panów finansowych na rok 2019, wskazane we wniosku na zlecenie prac z funduszu bezosobowego⁵⁷.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/492-495, I AK/500-501]

Kontrolerom nie przekazano żadnych materiałów potwierdzających, co miało być przedmiotem poszczególnych zleceń. Wykonawca wystawił 4 faktury wraz z protokołami odbioru. Do dwóch protokołów za styczeń i luty 2019 r. dołączone są wyniki analizy sporządzonej przez Zleceniobiorcę. Natomiast w odniesieniu do protokołów odbioru za marzec i kwiecień 2019 r. Instytut nie dysponuje dokumentami, które potwierdzają efekty prac Wykonawcy⁵⁸.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/492-495, I AK/507-531]

W trakcie kontroli stwierdzono również, że nie został zachowany 7-dniowy termin na złożenie do komórki ds. personalnych PIG-PIB wniosku o zlecenie, do czego obliguje § 23 ust. 2 Regulaminu zamówień publicznych. Wniosek o zlecenie został sporządzony 22 stycznia 2019 r., zaś dzień później została podpisana umowa z wykonawcą.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/500-501]

⁵⁶ Pismo PIG-PIB z 25 listopada 2019 r. znak N-141-11/2019.

⁵⁷ Wniosek na zlecenie zamówienia finansowanego z funduszu bezosobowego z 22 stycznia 2019 r.

⁵⁸ Pismo PIG-PIB z 25 listopada 2019 r. znak N-141-11/2019.

8) umowa o dzieło 04/2019 z 30.01.2019 r. – wykonanie dzieła pn. Analiza efektywności struktury organizacyjnej PIG-PIB jako narzędzia realizacji jego strategii i celu działalności.

Zamówienie miało być sfinansowane ze środków własnych PIG-PIB. Wykonawca zobowiązał się wykonać i przekazać Zamawiającemu kompletne dzieło w formie pisemnej i elektronicznej, w 2-ch egzemplarzach, w terminie do 28 lutego 2019 r. Za wykonanie dzieła Wykonawca miał otrzymać wynagrodzenie w wysokości 8 178,0 zł brutto po protokolarnym odbiorze dzieła bez zastrzeżeń. Uzasadnieniem dla powierzenia prac była ocena struktury organizacyjnej Instytutu przez niezależnego eksperta, niebędącego pracownikiem PIG-PIB⁵⁹, wskazane we wniosku na zlecenie prac z funduszu bezosobowego.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/532-536]

Wniosek o zlecenie pod względem merytorycznym został zaakceptowany przez Kierownika Biura Instytutu⁶⁰. Wykonanie dzieła będącego przedmiotem umowy miało być potwierdzone w protokole odbioru. Do koordynacji realizacji umowy oraz dokonywania czynności odbioru wyznaczono przedstawiciela Zamawiającego, którym była Kierownik Biura Instytutu.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/532-537]

Kontrola wykazała, że przy zawieraniu umowy PIG-PIB odstąpił od przestrzegania wewnętrznych procedur dotyczących udzielania zamówień, określonych w Regulaminie udzielania zamówień publicznych⁶¹. Zgodnie z § 23 pkt 1 przedmiotowego Regulaminu, w przypadku usług finansowanych z bezosobowego funduszu płac:

- należy przeprowadzić analizę rynku na podstawie obiektywnych kryteriów, zapewniających zgodność z zasadami przejrzystości, niedyskryminacji, równego traktowania oraz gwarantujących, że oferty są oceniane w warunkach efektywnej konkurencji,
- zlecane są wykonawcy wskazanemu przez komórkę wnioskującą we wniosku zlecenia, którego wzór stanowi załącznik nr 11 do przedmiotowego Regulaminu.

Ponadto, w § 2 ww. Regulaminu w ogólnych zasadach udzielania zamówień publicznych wskazano, że są one realizowane w sposób:

- celowy i oszczędny, gwarantujący terminową realizację zadań, z zachowaniem zasady uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów,
- zapewniający przestrzeganie zasad legalności, rzetelności, celowości, gospodarności i oszczędności,
- zapewniający przejrzystość oraz uwzględnienie wszelkich okoliczności mogących mieć wpływ na ich udzielenie,
- zapewniający przestrzeganie zasad uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców oraz proporcjonalności, w szczególności poprzez ustalanie warunków udziału w postępowaniu proporcjonalnie do opisu przedmiotu zamówienia i potrzeb zamawiającego.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/142-191]

⁵⁹ Wykonawca był wykładowcą na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego.

⁶⁰ Wniosek na zlecenie zamówienia finansowanego z funduszu bezosobowego z 25 stycznia 2019 r.

⁶¹ Regulamin udzielania zamówień publicznych w PIG-PIB – zał. 1 do zarządzenia nr 32 z 26 października 2018 r.

Kontrolującym nie przedłożono dokumentacji potwierdzającej, że analiza rynku została przeprowadzona. Zespół kontrolujący nie podziela przywołanej również w tym przypadku, przez Dyrektora PIG-PIB podstawy prawnej realizacji zamówienia, tj. o § 23 ust. 5 wskazanego powyżej Regulaminu⁶². Przywołany zapis Regulaminu dotyczy zamówień, których wartość jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 tys. euro netto. W analizowanym przypadku zamówienie powinno zostać zrealizowane w oparciu o § 23 pkt 1 przedmiotowego Regulaminu.

Jedynym dokumentem dotyczącym realizacji zamówienia, który otrzymali kontrolujący była podpisana przez obie strony umowa o dzieło. Kontrolujący ustalili, że PIG-PIB nie wystawił noty księgowej wynikającej z kar umownych. Zgodnie z zapisami polityki rachunkowości⁶³ rozdział III pkt 4 realizatorzy umowy wystawiają noty obciążeniowe.

W analizowanym przypadku był to ówczesny Kierownik Biura Instytutu.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/113-181]

Z korespondencji elektronicznej z Wykonawcą, na którą powołuje się Dyrektor Instytutu wynika, że złożone terminowo przez Zleceniobiorcę dzieło nie zostało odebrane ze względu na zgłoszone przez Zleceniodawcę uwagi. Wg wiedzy Dyrektora Instytutu do 31.01.2020 r. Zleceniobiorca nie przedłożył dzieła wskazanego umową w formie pisemnej. Dokument w formie elektronicznej został przesłany do Dyrektora PIG-PIB 13 listopada 2019 r.⁶⁴

[Dowód: akta kontroli str. I AK/496-499]

Dyrektor PIG-PIB, z uwagi na brak wiedzy⁶⁵, nie udzielił wyjaśnień w zakresie:

- przesłania przez Wykonawcę w terminie do 28 lutego 2019 r. wersji papierowej dzieła,
- wystawienia przez Wykonawcę rachunku⁶⁶,
- powodów, dla których umowa nie została zrealizowana,
- wystąpienia lub braku okoliczności zastosowania przez Zamawiającego § 5 umowy, mówiącego o odstąpieniu od umowy i karach umownych,
- kryteriów jakimi kierowano się przy wyborze Wykonawcy,
- celowości zlecenia wykonania dzieła osobie nie będącej pracownikiem Instytutu.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/882-884, I AK/496-499]

Podobnie była Dyrektor PIG-PIB nie udzieliła wyjaśnień w przedmiotowej sprawie powołując się na brak dostępu do dokumentów oraz podkreśliła, że obecna Dyrekcja PIG-PIB dysponuje możliwościami, wiedzą i wszystkimi dokumentami dotyczącymi przedmiotowej umowy. Niemniej jednak w odniesieniu do zasadności zawarcia umowy, była Dyrektor PIG-PIB zapewniła, że każda podpisana przez nią umowa

⁶² Pismo PIG-PIB z 25 listopada 2019 r. znak N-141-11/2019.

⁶³ Zarządzenie nr 43 Dyrektora PIG-PIB z 24 lipca 2019 r. w sprawie polityki rachunkowości (z datą obowiązywania od 1 stycznia 2019 r.).

⁶⁴ Pismo PIG-PIB z 31 stycznia 2020 r. znak N-08-01/2020.

⁶⁵ Inicjator zawarcia umowy i koordynator jej realizacji, który był uprawniony do dokonywania czynności odbioru umowy, nie pracuje w Instytucie od listopada 2019 r.

⁶⁶ Z wyjaśnień Dyrektora PIG-PIB wynika, że rachunek za zrealizowane dzieło nie wpłynął do Sekcji ds. zarządzania zasobami ludzkimi do 31 stycznia 2020 r.

oparta była o wyniki rzetelnych analiz przeprowadzanych przez odpowiednie komórki organizacyjne. Ponadto była Dyrektor PIG-PIB poinformowała, że nie dokonywała osobiście odbioru efektów poszczególnych umów, ani nie dokonywała osobiście płatności⁶⁷.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/538-541]

W przedmiotowej sprawie wyjaśnienia udzieliła była Kierownik Biura Instytutu, która była odpowiedzialna za realizację i odbiór ww. umowy⁶⁸. Wyjaśniła, że nie ma dostępu do dokumentów, jednak zgodnie z jej stanem wiedzy Wykonawca przesłał dzieło na jej skrzynkę mailową. Wersję papierową Wykonawca dostarczył osobiście na spotkaniu w Instytucie. Ponadto wyjaśniła, że został dokonany odbiór dzieła z zastrzeżeniami, zaś wykonawca został zobowiązany do poprawy dzieła w wyznaczonym terminie, co jej zdaniem potwierdzają protokoły. W trakcie jej zatrudnienia w PIG-PIB płatność na rzecz Wykonawcy nie została dokonana, gdyż nie poprawił dzieła zgodnie z wymogami Zlecającego, ani nie została wystawiona faktura za wykonane dzieło. Wg jej wiedzy Zlecający chciał odstąpić od umowy bez wypłaty wynagrodzenia i naliczenia kar umownych z uwagi na niewykonanie dzieła zgodnie z oczekiwaniami Instytutu. Ponadto Wykonawca nie odpowiadał na wezwania poprawy dzieła. Wg jej wiedzy nastąpiło odstąpienie od umowy. Dodatkowo, po wyznaczeniu drugiego terminu do poprawy dzieła dalszą korespondencję z Wykonawcą w tej sprawie prowadził Zastępca Dyrektora.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/542-546]

W trakcie kontroli stwierdzono również, że nie został zachowany 7-dniowy termin na złożenie do komórki ds. personalnych PIG-PIB wniosku o zlecenie, do czego obliguje § 23 ust. 2 Regulaminu zamówień publicznych. Wniosek o zlecenie został sporządzony 25 stycznia 2019 r., zaś 30 stycznia 2019 r. została podpisana umowa z wykonawcą.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/537]

Reasumując, sprawa realizacji umowy o dzieło 04/2019 z 30.01.2019 r. jest niewyjaśniona. PIG-PIB nie wyjaśnił z Wykonawcą kwestii kar umownych, nie została wypowiedziana umowa i potencjalnie istnieje roszczenie Instytutu wobec Zleceniobiorcy z tytułu niezrealizowanego przedmiotu umowy.

Kontrolujący weryfikując realizację wybranych zamówień w ramach umowy o dofinansowanie w formie dotacji nr 289/2018/Wn-07/FG-GO-DN/D z 6.12.2018 r. w zadaniu 6 pn. „Upowszechnienie i promocja narodowego potencjału surowcowego oraz kształtowanie relacji z interesariuszami polityki surowcowej państwa”⁶⁹ zwrócili uwagę na poniższe kwestie:

1) Kierownictwo nad zadaniem:

Kontrola wykazała, że zakres zadań wynikający z przejęcia funkcji kierownika zadania nie został określony w opisie stanowiska pracy, ani w zakresie obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników⁷⁰.

⁶⁷ Wyjaśnienia z 2 lutego 2020 r.

⁶⁸ Pismo BKA-II.0831.2019.AK z 24 stycznia 2020 r. – wyjaśnienia z 3 lutego 2020 r.

⁶⁹ W procedurach i regulaminach oraz innych dokumentach wewnętrznych tworzonych przez PIG-PIB stosowane są zamiennie określenia projektu, tematu, zadania. W celu ujednoczenia podejścia i zachowania przejrzystości wystąpienia pokontrolnego „Wsparcie działań GGK w zakresie prowadzenia PSP” określane jest projektem, zaś „Upowszechnienie i promocja narodowego potencjału surowcowego oraz kształtowanie relacji z interesariuszami polityki państwa” – zadaniem.

⁷⁰ Pismo PIG-PIB z 24 stycznia 2020 r. znak N-05-01/2020.

W 3 prośbach kierownika Biura Instytutu⁷¹ do Dyrektora PIG-PIB o wyrażenie zgody na przekazanie kierownictwa nad zadaniem wybranemu pracownikowi nie wskazano zakresu obowiązków i zadań wynikających z realizacji ww. funkcji⁷². Zadania i obowiązki kierownika zadania 6 wynikają z dokumentu o przyznaniu dodatku funkcyjnego z tytułu pełnienia funkcji kierownika zadania i zostały określone po raz pierwszy wobec pracownika dopiero 23 sierpnia 2019 r.⁷³

[Dowód: akta kontroli str. I AK/547-553, I AK/554-558]

Kontrola ustaliła, że kierownik zadania 6, który pełnił ww. funkcję w okresie 24.01.2019 r. – 14.07.2019 r. nie posiadał zakresu obowiązków. W dokumentacji projektowej ani w dokumentacji kadrowej nie ma żadnego dokumentu, z którego wynikałyby zadania i obowiązki ww. pracownika z tytułu pełnienia funkcji kierownika tematu. Kierownik Sekcji ds. Zarządzania Zasobami Ludzkimi wyjaśniła, że podczas zatrudnienia ww. pracownika obowiązywał go opis stanowiska st. specjalisty ds. promocji, przy czym opis stanowiska pracy nie został przez nią podpisany⁷⁴. Zakresy obowiązków przygotowują kierownicy komórek organizacyjnych⁷⁵.

Niniejszy pracownik odchodząc z pracy 14 lipca 2019 r. nie przekazał karty obiegowej do sekcji kadr⁷⁶. Zgodnie z zapisami porozumienia w sprawie rozwiązania stosunku pracy z 11 czerwca 2019 r. powinien on przekazać bezpośredniemu przełożonemu wszystkie prowadzone sprawy wraz z opisem stanu ich zaawansowania oraz dokonać niezbędnych rozliczeń z Instytutem na podstawie karty obiegowej.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/567, I AK/559-566]

Dyrektor Instytutu poinformował, że przed odejściem z pracy ww. pracownik zamieścił na odpowiednim dysku dokumenty, informacje itp., oraz wskazał miejsce przechowywania wersji papierowych. Efekty rzeczowe jego pracy monitorowane były na bieżąco na podstawie sprawozdań z realizacji projektu wykazywanych we wnioskach o wypłatę środków⁷⁷.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/547-553, I AK/567]

W opinii kontrolujących sposób przekazania dokumentacji przez odchodzącego z pracy ww. kierownika zadania był niewystarczający. W toku prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono braki w dokumentacji realizowanych zamówień, które utrudniały analizę działań realizowanych przez Instytut.

2) Kierownictwo nad projektem:

Osobą odpowiedzialną merytorycznie za koordynację projektu był pracownik Zakładu Surowców Mineralnych i Kopalni Energetycznych. Jego zakres obowiązków był nieaktualny. W trakcie kontroli stwierdzono, że ostatni podpisany przez ww. pracownika zakres obowiązków dotyczył wykonywania pracy na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Zakładzie Informacji o Złożach i Obszarach Górniczych Pracownia Ekonomiki Złóż, który został zlikwidowany z końcem czerwca 2017 r. W opisie znajdowała

⁷¹ Badany okres : I.2018 – X.2019 r.

⁷² Pismo do Dyrektora PIG-PIB z: 13 marca 2018 r., 24 stycznia 2019 r., 19 lipca 2019 r.

⁷³ Pismo o przyznaniu dodatku funkcyjnego z 23 sierpnia 2019 r.

⁷⁴ Opisy stanowisk nie są podpisywane przez pracowników, ponieważ co do zasady funkcjonują w PIG-PIB pisemne zakresy obowiązków, podpisywane przez pracownika i kierownika, które znajdują się w aktach osobowych pracowników.

⁷⁵ W okresie styczeń – lipiec 2019 r. bezpośrednim przełożonym pracownika była ówczesna Kierownik Biura Instytutu.

⁷⁶ Wyjaśnienia z 23 stycznia 2020 r.

⁷⁷ Pismo PIG-PIB z 24 stycznia 2020 r.

się m.in. informacja o obowiązku realizacji innych niż powierzone, zadań w miarę posiadanych kwalifikacji, przez Kierownictwo PIG-PIB. Do maja 2019 r. nie określono na piśmie zakresu odpowiedzialności i uprawnień kierownika projektu, które to zadanie zostało powierzone ww. pracownikowi.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/568-571]

Kierownik projektu wyjaśnił, że ww. funkcja została powierzona mu ustnie przez ówczesnego Dyrektora PIG-PIB w obecności Zastępcy Dyrektora PIG-PIB. Decyzja ta następnie znalazła się w systemie ewidencji pracy istniejącej wówczas w Instytucie oraz w karcie przedsięwzięcia, która została przekazana do MŚ w lipcu 2017 r. Powierzenie zadań kierownika projektu i określenie zakresu jego odpowiedzialności zostało uregulowane dopiero w dokumencie o przyznaniu dodatku funkcyjnego z tytułu pełnienia ww. funkcji, który został sporządzony w sierpniu 2019 r. z datą obowiązywania od 1 maja 2019 r. W ramach pełnionej funkcji kierownik projektu powinien m.in. akceptować dokumenty finansowe, dotyczące nabywanych towarów i usług oraz delegacji zagranicznych i krajowych i przekazywać je do odpowiedzialnej komórki celem sprawdzenia opisu i kwalifikacji kosztów, przygotować i zabezpieczyć dokumentację projektu⁷⁸.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/572-577]

Odnosnie braku sprawowania funkcji nadzorczych i kontrolnych nad zadaniem 6 w okresie styczeń 2018 r. – październik 2019 r. Kierownik Projektu wyjaśnił⁷⁹, że nie uczestniczył merytorycznie, organizacyjnie czy formalnie w żadnym z podzadań w ramach zadania 6. Dodatkowo wyjaśnił, że zadanie 6 od początku miało charakter specjalny, tj. decyzje o zakresie, wysokości i sposobie finansowania oraz wyborze wykonawców podejmowane były na linii GGK – Dyrektor PIG-PIB – Kierownik zadania 6, z pominięciem koordynatora projektu. Ponadto, nie uczestniczył w wyborze kierowników zadań.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/574-577]

3) Zespół Koordynacyjny:

Kontrola wykazała, że zapisy zarządzenia nr 36 Dyrektora PIG-PIB z 7 czerwca 2019 r. dotyczące Zespołu Koordynacyjnego do realizacji zadania „Wsparcie działań GGK w zakresie prowadzenia PSP” (dalej: Zespół koordynacyjny) nie są realizowane.

Kierownik ww. projektu jest jednocześnie przewodniczącym Zespołu Koordynacyjnego. Zgodnie z treścią ww. zarządzenia, Zespół koordynacyjny powinien m.in. sprawować merytoryczny nadzór i kontrolę nad prawidłowością realizacji zadań, udzielać kierownikom zadań niezbędnych konsultacji merytorycznych i pomocy, wnioskować do Dyrektora Instytutu o powołanie lub odwołanie kierowników zadań i podzadań. Kierownik Projektu wyjaśnił⁸⁰, że nie uczestniczył merytorycznie, organizacyjnie czy formalnie w żadnym z podzadań w ramach zadania 6.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/574-580]

W skład Zespołu koordynacyjnego wchodzi również Z-ca przewodniczącego Zespołu, który zgodnie z treścią ww. zarządzenia powinien m.in. utrzymywać stały kontakt z kierownikami zadań, prowadzić dokumentację

⁷⁸ Dokument powierzenia funkcji z 23 sierpnia 2019 r.

⁷⁹ Wyjaśnienie z 23 stycznia 2020 r.

⁸⁰ Wyjaśnienie z 23 stycznia 2020 r.

przebiegu realizacji zadań, organizować okresowe odbiory zadań. Z-ca przewodniczącego Zespołu koordynacyjnego wyjaśnił, że nie może udzielić żadnych dokładnych informacji na temat tego zadania. Zadanie 6 miało charakter specjalny. Wszelkie decyzje podejmowane były na linii GGK – Dyrektor PIG-PIB, z pominięciem kierownika tematu oraz jego zastępcy. Nie uczestniczył merytorycznie, organizacyjnie czy formalnie w żadnym z podzadań w ramach zadania 6. O braku nadzoru nad zadaniem pisał kierownik projektu w notatkach do Dyrektora PIG-PIB⁸¹.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/581-583]

Zgodnie z treścią zarządzenia dot. Zespołu koordynacyjnego, wśród zadań osoby pełniącej funkcję kierownika zadania jest planowanie i merytoryczna kontrola przebiegu prac nad zadaniem i podzadaniami, dokonywanie okresowych kontroli realizacji prac, dokonywanie okresowych odbiorów rzeczowych wykonanego i rozliczonego zakresu prac i badań. Dyrektor Instytutu wyjaśnił, że w przekazanej dokumentacji kierownika zadania brakuje dokumentacji potwierdzającej okresowe odbiory z przebiegu prac⁸².

[Dowód: akta kontroli str. I AK/547-553]

PIG-PIB w zakresie działalności finansowej został oceniony: **pozytywnie z zastrzeżeniami**.

Podejmowane przez Instytut w latach 2018 – 2019 działania naprawcze pozwalają sądzić, że sytuacja finansowa PIG-PIB ulegnie poprawie.

Zespół kontrolujący zwraca uwagę na konieczność szczegółowej analizy sposobu realizacji zadań przez Zespół koordynacyjny. Określenie zadań przewodniczącego Zespołu, z-cy przewodniczącego, kierowników zadań i podzadań powinno przyczynić się do zapewnienia terminowej i merytorycznej realizacji zadań dotyczących wsparcia działań GGK w zakresie prowadzenia PSP. Z analizy dokumentacji i wyjaśnień wynika, że koordynacja nad projektem była niewystarczająca. W opinii zespołu kontrolującego zapisy zarządzenia nr 36 z 7 czerwca 2019 r. powinny być niezwłocznie wdrożone w Instytucie.

Stwierdzone w umowach zlecenia ogólne określanie zadań do realizacji bez wskazywania osób uprawnionych do zlecenia poszczególnych czynności/zadań uniemożliwia weryfikację czy wykonane czynności/zadania realizowano zgodnie z zapotrzebowaniem Instytutu.

Zespół kontrolujący zwraca uwagę na długotrwały brak sformalizowanej formy powierzenia pracownikowi zadań kierownika projektu/zadania wraz z określeniem zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności jako kierującego projektem/zadaniem. W opinii zespołu kontrolującego może mieć to istotny wpływ dla prawidłowej realizacji zadania.

Dodatkowo nierzetelnym było pominięcie wskazania w zapisach umowy osób odpowiedzialnych za zlecenie poszczególnych czynności i zadań w ramach umowy.

Ponadto, przy przeprowadzaniu inwentaryzacji zbiorów bibliotecznych i muzealnych należy stosować przepisy prawa oraz wewnętrzne procedury.

⁸¹ Wyjaśnienie z 23 stycznia 2020 r.

⁸² Pracownik pełnił tę funkcję do 14 lipca 2019 r.

2. Organizacja i jakość pracy Instytutu

2.1. Sposób organizacji

Instytut działa m.in. na podstawie ustawy o instytutach badawczych oraz ustawy Pgg, ustawy Prawo wodne oraz Statutu⁸³. Statut określał przedmiot i zakres działalności Instytutu oraz tryb przeprowadzania konkursów na stanowiska pracowników naukowych. Strukturę organizacyjną Instytutu określał regulamin organizacyjny⁸⁴, każdorazowo wprowadzony po zasięgnięciu opinii Rady Naukowej⁸⁵ oraz zakładowych organizacji związkowych, zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy o instytutach badawczych⁸⁶.

[Dowód: akta kontroli str. II/381-389, II/390-433]

Zgodnie z art. 2 ustawy o instytutach badawczych oraz § 3 Statutu PIG-PIB do podstawowej działalności Instytutu należy m.in. prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych z dziedziny nauk inżynierijsko-technicznych, dziedziny nauk ścisłych i przyrodniczych oraz innych służących gospodarce narodowej oraz na potrzeby lokalizacji elektrowni jądrowych i składowisk odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego; wykonywanie badań, opinii, analiz i ekspertyz w zakresie geologii, górnictwa, ochrony środowiska i georóżnorodności, rozpoznawania warunków hydrogeologicznych i geologiczno-inżynierskich, bezzbiornikowego magazynowania substancji w górotworze, monitoringu środowiska oraz rozpoznawania i prognozowania geozagrożeń, a także zasobów surowcowych, hydrogeologii i geologii inżynierskiej, warunków składowania odpadów oraz magazynowania substancji użytecznych w strukturach geologicznych, warunków geologicznej sekwestracji dwutlenku węgla i innych gazów cieplarnianych; przystosowywanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych do potrzeb praktyki; geologii, górnictwa, ochrony, wdrażanie i upowszechnianie ich wyników oraz przystosowanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych do potrzeb praktyki.

Dyrektor Instytutu wyjaśnił, że realizacja ww. zadań Instytutu, odbywa się poprzez prowadzenie przez Instytut projektów badawczych oraz projektów upowszechniających badania, które są obecnie realizowane w Instytucie. Środki na ich realizację pochodzą głównie z subwencji przyznanej przez MNiSW. Dodatkowo Dyrektor poinformował, że do stycznia 2019 r. w różnej fazie realizacji pozostało około 180 projektów (w tym 80 projektów badawczych oraz 100 projektów upowszechniających badania).

[Dowód: akta kontroli str. II/469-470]

W latach 2017-2019 w Instytucie nie opracowano perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej, jak i kierunkowych planów tematycznych badań naukowych i prac rozwojowych. W kontrolowanym okresie nie opracowano rocznych planów działalności Instytutu.

Rada Naukowa w okresie objętym kontrolą zwracała uwagę przy ocenie sprawozdań z działalności PIG-PIB, iż zgodnie z art. 29 ustawy o instytutach badawczych do jej zdań należy m.in. zatwierdzenie

⁸³ Nadany decyzją nr 51 Ministra Środowiska z 20 grudnia 2016 r., zmieniony: decyzją nr 1 Ministra Środowiska z 9 lutego 2017r., decyzją nr 1 Ministra Środowiska z 10 stycznia 2018 r., decyzją nr 54 Ministra Środowiska z 7 października 2019 r.

⁸⁴ Wprowadzony w życie zarządzeniem p.o. Dyrektora PIG-PIB nr 34/2016 z 15 grudnia 2016 r., zmieniony zarządzeniami: nr 24/2017 z 5 czerwca 2017 r., nr 18/2018 z 14 czerwca 2018 r., nr 43/2018 z 14 grudnia 2018 r., nr 34/2019 z 5 czerwca 2019 r.

⁸⁵ Protokoły z posiedzenia RN PIG-PIB: nr 3/2018 z 5.06.2018 r., 7/2018 z 11.12.2018 r., 3/2019 z 7.05.2019.

⁸⁶ Pismo Dyrektora PIG-PIB do NSZZ Solidarność Pracowników PIG KZZG PIG (dalej NSZZ) z 6.06.2018 r., odpowiedź NSZZ z 12.06.2018 r., kopia korespondencji elektronicznej dot. opiniowania zmian w regulaminie organizacyjnym z działającymi w Instytucie zakładowymi organizacjami związkowymi.

perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej oraz kierunkowych planów tematycznych badań naukowych i prac rozwojowych, których nie otrzymuje do zaopiniowania, jak i na fakt braku dokumentu określającego strategię działania Instytutu. Wskazywano również, że aby ocena sprawozdań z działalności PIG-PIB była pełna i przedmiotowa Komisja Nauki i Doskonalenia Kadry Naukowej powinna dokonać wcześniej oceny planu działalności Instytutu na dany rok^{87,88}.

W okresie objętym kontrolą, zgodnie z uprawnieniem określonym w § 2 pkt 2 Statutu, Instytut planował utworzyć od 1 stycznia 2019 r. Oddział Mazowiecki w Warszawie. Decyzja o planowanej reorganizacji została pozytywnie zaopiniowana przez Radę Naukową w czerwcu 2018 r.⁸⁹ W grudniu 2018 r. Rada Naukowa pozytywnie zaopiniowała rezygnację z utworzenia z dniem 1 stycznia 2019 r. Oddziału Mazowieckiego w Warszawie.

Nie stwierdzono innych przypadków opiniowania przez Radę Naukową Instytutu wniosków w sprawie połączenia, podziału, przekształcenia lub reorganizacji Instytutu, ani stałej współpracy Instytutu z innymi osobami prawnymi.

W badanym okresie Instytut pełnił PSG oraz PSH. Opracowywano roczne plany prac PSG oraz trzyletni plan PSH⁹⁰.

[Dowód: akta kontroli str. II/572]

Byli Dyrektorzy Instytutu⁹¹ wyjaśnili m.in., że nie podejmowano prac nad nową strategią PIG-PIB (poprzednia obowiązywała do 2016 r.) w związku z trwającymi pracami legislacyjnymi zmierzającymi do utworzenia Polskiej Agencji Geologicznej (dalej: PAG), które miały zmienić zasady funkcjonowania i finansowania PSG, że przepisy prawa nie wprowadzają obowiązku opracowywania przez Instytut perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej, jak i kierunkowych planów tematycznych badań naukowych i prac rozwojowych. W przypadku Instytutu pełniącego PSG, jak i PSH plany badań naukowych i prac rozwojowych oraz perspektywicznych kierunków działalności naukowej były w znacznym stopniu tożsame z kierunkami zadań realizowanych w ramach PSG i PSH.

[Dowód: akta kontroli str. II/478, II/573-576]

Były Dyrektor Instytutu (w okresie marzec 2017 r. – styczeń 2018 r.) – odnośnie braku kierunkowych planów tematycznych badań naukowych i prac rozwojowych oraz perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej wyjaśnił, że ostatnia strategia wieloletnia Instytutu obejmowała okres do 2015 r. natomiast została przyjęta w 2010 r. Po tej dacie nastąpiło uwzględnienie Instytutu w prawie geologicznym i górnictwym, jako jednostki realizującej zadania PSG, które ustawa wymienia szczegółowo w art. 162 ustawy Pgg. W związku z powyższym w jego opinii opracowanie strategii dla 4/5 działalności Instytutu stało się bezcelowe. Dodatkowo wyjaśnił, że fakt ogłoszenia przez GGK rozpoczęcia prac

⁸⁷ Protokoły nr 4/2017 z dnia 30.05.2017 r. i nr 4/2018 z dnia 26.06.2018 r., a także list do członków Rady Naukowej z 24.06.2019 r. ze stanowiskiem Komisji Nauki i Doskonalenia Kadry Naukowej.

⁸⁸ Wyjaśnienia Dyrektora Instytutu przekazane pismem z 12 listopada 2019 r.

⁸⁹ Opinia pozytywna z 5 czerwca 2018 r. w sprawie zmiany regulaminu organizacyjnego m.in. w zakresie utworzenia Oddziału Mazowieckiego w Warszawie.

⁹⁰ Plan prac PSH na lata 2018-2020 został zatwierdzony przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. W 2017 roku obowiązywał wcześniejszy trzyletni plan, aktualizowany corocznie.

⁹¹ ██████████

zmierzających do utworzenia PAG wydzielonej z Instytutu, miałyby wpływ na tworzenie nowej strategii. Dokumenty programowe, wg. wyjaśniającego, musiałyby uwzględniać charakter takiego wydzielenia pod względem strukturalnym, osobowym i funkcjonalnym, w związku z czym dopiero po utworzeniu PAG możliwe było określenie faktycznych zadań PIG-PIB. Taka informację powzięto w październiku 2017 r., tj. po wpłynięciu do Instytutu projektu ustawy o utworzeniu PAG.

[Dowód: akta kontroli str. II/573-576]

Zastępca Dyrektora ds. Badań i Rozwoju oraz Zastępca Dyrektora ds. Służby Geologicznej Instytutu wyjaśnili, że od października 2019 r. Dyrekcja Instytutu przygotowuje krótkoterminową, roczną strategię działania Instytutu, o charakterze kierunkowych planów działania, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 5 i 6 ustawy o instytutach badawczych. Planowane jest przedstawienie opracowanego dokumentu Radzie Naukowej PIG-PIB do końca pierwszego kwartału 2020 r.

[Dowód: akta kontroli str. I AK/603-604]

Zgodnie z art. 29 ust. 1 ww. ustawy oraz Statutem Rada Naukowa jest m.in. organem inicjującym, opiniodawczym i doradczym Instytutu w zakresie jego działalności statutowej oraz w sprawach rozwoju kadry naukowej i badawczo-technicznej. Rada Naukowa w latach objętych kontrolą, została wybrana zgodnie z art. 163 ust. 7 ustawy Pgg oraz zapisami Statutu.

W latach 2017 – październik 2019 Rada Naukowa liczyła 15 osób. W jej skład wchodził:

- pracownicy Instytutu w liczbie 5 osób,
- pracownicy spoza Instytutu w liczbie 10 osób.

Od października 2019 r. Rada Naukowa liczy 20 osób. W skład Rady wchodzi:

- pracownicy Instytutu w liczbie 8 osób,
- pracownicy spoza Instytutu w liczbie 12 osób.

Rada Naukowa działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu, zgodnie z art. 30 ust. 9 ustawy o instytutach badawczych⁹². Przewodniczącym Rady Naukowej była osoba posiadająca stopień naukowy profesora. Tryb wyborów w okresie objętym kontrolą regulowała regulamin wyborów, ustanowiony przez Dyrektora Instytutu⁹³.

Rada Naukowa liczyła, zgodnie ze Statutem 20 członków, w tym 8 członków miało być wybieranych spośród pracowników PIG-PIB. W wyniku przeprowadzonych wyborów do Rady Naukowej w części obejmującej pracowników naukowych i badawczo-technicznych Instytutu, wybrano siedmiu członków, w związku z czym na jednym miejscu jest wakat.

Zgodnie z § 2 pkt 6 ww. regulaminu Rady Naukowej w posiedzeniach Rady mogły brać udział osoby zaproszone przez Przewodniczącą Rady. Kontrola wykazała, że w posiedzeniach Rady Naukowej brały udział również osoby spoza Instytutu. Nie przekazano do kontroli dokumentacji potwierdzającej zaproszenie

⁹² Protokół nr 4/2017 z posiedzenia RN PIG-PIB z 30.05.2017 r., Regulamin Rady Naukowej PIG-PIB z 6.12.2017 r. oraz z dnia 27.09.2019 r.

⁹³ W badanym okresie obowiązywał Regulamin Wyborów Rady Naukowej PIG-PIB, który ustanowiony zarządzeniem nr 33/2016 z 14 grudnia 2016 r. p.o. Dyrektora Instytutu w sprawie ustalenia Regulaminu Wyborów Rady Naukowej PIG-PIB (2017-2021) oraz powoływania Komisji Wyborczej, zmieniony zarządzeniami: nr 4/2017 z 5.01.2017 r., nr 1/2017 z 2.01.2017 r., nr 35/2017 z 27.07.2017 r., nr 36/2016 z 1.08.2017 r., nr 35/2019 z 27.07.2019 r., nr 52/2019 z 9.10.2019 r.

innych osób przez Przewodniczącego na posiedzenia Rady Naukowej. Zastępca Dyrektora ds. Badań i Rozwoju wyjaśnił, że zaproszenia mogły być ustne.

[Dowód: akta kontroli str. II/390-402, II/453-456, II/457-458, II/576-585]

Rada Naukowa w okresie objętym kontrolą opiniowała m.in. projekty zmian regulaminu organizacyjnego, roczne plany finansowe, roczne sprawozdania finansowe, kwalifikacje osób na stanowiska pracowników naukowych i badawczo-technicznych oraz okresowej oceny dorobku naukowego tych pracowników, kandydatów na stanowiska sekretarza naukowego oraz kierowników komórek organizacyjnych wskazanych w regulaminie organizacyjnym odpowiedzialnych za prowadzenie badań naukowych⁹⁴.

[Dowód: akta kontroli str. III/1-25, 26-56, 118-174, II/390-433]

Dodatkowo Dyrektor Instytutu wyjaśnił, że w Instytucie są planowane działania w zakresie reorganizacji Instytutu. W obecnej chwili trwają zaawansowane prace nad zmianą Regulaminu organizacyjnego w celu dostosowania struktury organizacyjnej PIG-PIB do nowo przyjętego Statutu Instytutu.

[Dowód: akta kontroli str. 18-33]

2.2. Stan i struktura zatrudnienia

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2017 do dnia 31 października 2019 r. poziom zatrudnienia w PIG-PIB przedstawiał się następująco – wg stanu na:

- 31 grudnia 2017 r. zatrudnionych było 822 osoby,
- 31 grudnia 2018 r. zatrudnionych było 865 osób,
- 31 października 2019 r. zatrudnionych było 886 osób.

W 2018 r. osoby z wyższym wykształceniem (735 osób) stanowiły 85% ogółu zatrudnionych. Tytuł magistra posiadało 520 osób, doktora – 131 (o 4 mniej niż w roku poprzednim), doktora habilitowanego – 25 (o 1 więcej niż w roku poprzednim), a tytuł profesora – 12 osób (o 1 mniej niż w roku poprzednim)⁹⁵.

Poniższe zestawienie przedstawia liczbę pracowników PIG-PIB z podziałem na kategorie pracowników wg stanu na dzień 31 października 2019 r.:

Lp.	Kategoria pracowników	Liczba etatów	Liczba pracowników
1.	Naukowi	44,4	45
2.	Badawczo-techniczni	4	4
3.	Inżynierijno-techniczni	524,62	533
4.	Administracyjno-ekonomiczni	72,62	73
5.	Biblioteczni i pracownicy dokumentacji naukowej	87,4	89

⁹⁴ Protokoły posiedzeń Rady Naukowej: nr 4/2017 z dnia 30.05.2017 r., nr 3/2018 z dnia 5.06.2018 r., nr 7/2018 z dnia 11.12.2018 r., nr 3/2019 z dnia 7.05.2019 r.

⁹⁵ W 2017 r. osoby z wyższym wykształceniem (699 osób) stanowiły 85% ogółu zatrudnionych. Tytuł magistra posiadało 489 osób, doktora – 135, doktora habilitowanego – 24, a tytuł profesora – 13 osób.

6.	Stanowiska robotnicze	11,5	12
7.	Pracownicy obsługi i inni	126,12	130
	Razem	870,67	886⁹⁶

Jak wynika z powyższych danych, największą grupę stanowili pracownicy inżynieryjno-techniczni (533 osoby) oraz pracownicy obsługi (130 osób).

[Dowód: akta kontroli str. III/155-182]

Zespół kontrolujący zwraca uwagę, że zmniejszenie udziału pracowników naukowych w ogólnej liczbie zatrudnionych jest zjawiskiem niekorzystnym biorąc pod uwagę podstawową działalność Instytutu jaką jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych.

2.3. Przeprowadzenie studiów podyplomowych przez PIG-PIB oraz nadawanie stopni naukowych i tytułów naukowych

W latach objętych kontrolą Instytut posiadał uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora nauk o Ziemi, doktora habilitowanego nauk o Ziemi w zakresie geologii oraz uprawnienia do wszczęcia postępowania o nadanie tytułu naukowego profesora⁹⁷.

W latach 2017-2019 otwarto ogółem 6 przewodów doktorskich, 1 przewód habilitacyjny, wszczęto 2 postępowania o nadanie tytułu profesora oraz uzyskano 7 stopni naukowych doktora⁹⁸.

Instytut w latach 2017-2019 nie prowadził studiów podyplomowych i doktoranckich⁹⁹.

Rada Naukowa opiniując sprawozdanie z działalności Instytutu za 201 r. wskazała m.in. na niepokojący wzrost o 27% w stosunku do roku poprzedniego liczby pracowników obsługi, w stosunku do ogółu pracowników, tj. z 11% w 2016 r. do 14% w 2017 r. oraz spadek procentowy pracowników ze stopniami lub tytułami naukowymi w stosunku do ogółu zatrudnionych. Dodatkowo Rada Naukowa zwróciła uwagę na zmniejszenie liczby realizowanych projektów komercyjnych, których udział w przychodach PIG-PIB osiągnął historyczne minimum.

[Dowód: akta kontroli str. 18-33, II/486-571]

⁹⁶ Wartość uwzględnia osoby na urloпах bezpłatnych i wychowawczych.

⁹⁷ Załącznik do obwieszczenia Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 31 maja 2010 r. (poz. 643).

⁹⁸ Rada Naukowa PIG-PIB w: 2018 r. nadała stopień naukowy doktora nauk o Ziemi trzem osobom. Jedna osoba uzyskała awans na stanowisko profesora nadzwyczajnego PIG-PIB; w 2017 r. nadała stopień naukowy doktora nauk o Ziemi trzem osobom i odmówiła nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk o Ziemi jednej osobie. Do 31 października 2019 r. Rada Naukowa nadała stopień naukowy doktora nauk o Ziemi jednej osobie.

⁹⁹ Wyjaśnienia PIG-PIB z 12 listopada 2019 r.

2.4. Ocena poziomu naukowego PIG-PIB, jakości prowadzonych badań naukowych i prac rozwojowych oraz zgodności działalności PIG-PIB z zasadami podstawowymi

W listopadzie 2017 r. Decyzją MNiSW, na podstawie kompleksowej oceny, PIG-PIB otrzymał kategorię naukową B. Ocena poziomu naukowego, jakości prowadzonych badań naukowych i prac rozwojowych oraz zgodności działalności PIG-PIB z zadaniami podstawowymi należy do kompetencji MNiSW¹⁰⁰.

Rada Naukowa Instytutu opiniuje sprawozdanie z działalności PIG-PIB za 2017 r. wskazywała na obniżenie dorobku publikacyjnego Instytutu w porównaniu do lat poprzednich, tj. spadek liczby publikacji znajdujących się na liście A MNiSW, jak i na liście B oraz krytycznie odniosła się do obniżającego się poziomu naukowego Instytutu wyrażającego się w ocenie parametrycznej PIG-PIB, jak i braku perspektyw na poprawę tego stanu.

[Dowód: akta kontroli str. II/459-468]

2.5. Prawa autorskie

W Instytucie ustanowiono regulamin zarządzania prawami autorskimi prawami pokrewnymi, prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych (art. 24 ust. 1 ustawy o instytutach badawczych).

W okresie objętym kontrolą w PIG-PIB obowiązywało zarządzenie nr 9/2015 kierownika PIG-PIB z 25 marca 2015 r. w sprawie ustalenia Regulaminu zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych. Dokument uzyskał pozytywną opinię Rady Naukowej na posiedzeniu 5 marca 2015 r.¹⁰¹, co czyni zadość dyspozycji art. 29 ust. 2 pkt 17 ustawy o instytutach badawczych.

Regulamin opracowano w celu zabezpieczenia praw PIG-PIB i twórców, w tym zapewnienia ochrony własności intelektualnej i przemysłowej opracowanej w PIG-PIB lub na rzecz PIG-PIB oraz uregulowania czynności związanych z dysponowaniem tymi prawami i wynagradzaniem twórców.

W Regulaminie określono prawa i obowiązki w zakresie ochrony i korzystania z praw autorskich, zasady wynagradzania twórców, zasady i procedury komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych oraz know-how związanego z tymi wynikami. Zasadę podziału środków uzyskanych z komercjalizacji między twórcą będącym pracownikiem Instytutu, a Instytutem oraz zasady korzystania majątku Instytutu wykorzystywanego do komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych.

W trakcie kontroli zweryfikowano treść Regulaminu pod kątem zawarcia w nim niezbędnych elementów wymienionych w art. 24 ust. 1a ustawy o instytutach badawczych (w brzmieniu ustawy obowiązującym w dacie sporządzania Regulaminu). Potwierdzono, że dokument zawiera wszystkie niezbędne elementy wymienione w cytowanym wyżej przepisie.

[Dowód: akta kontroli str. II/293-317]

¹⁰⁰ Decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 15 listopada 2017 r. nr 381/KAT/2017, po rozpatrzeniu wniosku PIG-PIB z 21 kwietnia 2017 r.

¹⁰¹ Uchwała Rady Naukowej nr 27/VII/2015 z 26 marca 2015 r.

Nadto, opisany powyżej obszar zagadnień został doszczegółowiony zapisami zarządzenia nr 20 Kierownika PIG-PIB z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie zasad i trybu postępowania w celu ustalenia wynagrodzeń autorskich pracowników PIG-PIB, dla których może być stosowana norma kosztów uzyskania przychodów z tytułu korzystania z praw autorskich, zmienione zarządzeniem nr 36 Dyrektora PIG-PIB z 14 listopada 2018 r.

Powyższy dokument reguluje w kompleksowy sposób zagadnienia związane z wynagrodzeniem z tytułu korzystania z autorskich praw majątkowych twórców – pracowników PIG-PIB, którzy w ramach obowiązków wynikających ze stosunku pracy tworzą utwory w rozumieniu ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych¹⁰².

W ramach czynności kontrolnych poddano weryfikacji cztery umowy cywilnoprawne pod kątem zawarcia w nich zapisów dotyczących przeniesienia autorskich praw majątkowych do przedmiotu umowy na PIG-PIB:

- 1) umowa o dzieło nr 382/2017 z 31.07.2017 r,
- 2) umowa o dzieło wraz z przeniesieniem praw autorskich nr 88/2018 z 12.02.2018 r,
- 3) umowa o dzieło wraz z przeniesieniem praw autorskich nr 171/2018 z 28.05.2018 r,
- 4) umowa o dzieło wraz z przeniesieniem praw autorskich nr 93/2019 z 20.03.2019 r.¹⁰³

Stwierdzono, że wymienione wyżej umowy w swoich zapisach zawierają postanowienia dotyczące gwarancji przeniesienia przez wykonawcę na zamawiającego całość autorskich praw majątkowych do dzieła.

[Dowód: akta kontroli str. II/336-380]

PIG-PIB w zakresie organizacji i jakości pracy został oceniony: **pozytywnie z zastrzeżeniami**.

Zastrzeżenia dotyczyły braku opracowania przez Instytut kierunkowych planów tematycznych badań naukowych i prac rozwojowych oraz perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej, co uniemożliwiło Radzie Naukowej opiniowanie tych dokumentów.

3. Jakość zarządzania Instytutem

3.1. Instrumenty wspierające zarządzanie organizacją

Instytut nie posiadał wdrożonego jednolitego systemu zarządzania jakością. W laboratoriach badawczych Instytutu wdrożono system zarządzania zgodnie z normą PN-EN ISO/IEC 17025 Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących. Laboratoria posiadają akredytację Polskiego Centrum Akredytacji.

Dyrektor PIG-PIB wyjaśnił, że ustanowiono zgodnie z normą PN-EN ISO 27001 System zarządzania Bezpieczeństwem Informacji. W ramach Systemu zdefiniowano metody szacowania ryzyka, kategoryzacji danych i wdrożono zarządzenie nr 45 Dyrektora PIG-PIB z dnia 12.08.2019 r. w sprawie wprowadzenia

¹⁰² Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawach autorskich i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1191, z późn. zm.).

¹⁰³ Kopie umów nr 382/2017, nr 88/2018, nr 171/2018, nr 93/2019.

Polityki Bezpieczeństwa Informacji PIG-PIB i ustanowienia Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji w PIG-PIB.

[Dowód: akta kontroli str. 18-33]

3.2. Polityka kadrowa

Wg stanu na 31 stycznia 2020 r. w PIG-PIB obowiązywały następujące dokumenty dotyczące polityki kadrowej:

- Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy PIG-PIB,
- Regulamin pracy,
- Regulamin organizacyjny,
- Statut PIG-PIB, rozdział V – Kryteria i tryb przeprowadzania i ogłaszania konkursu na pracowników naukowych Instytutu,
- Regulamin konkursu przy zatrudnianiu pracowników na stanowiska inne niż naukowe w PIG-PIB,
- Regulamin konkursu przy zatrudnianiu pracowników na stanowiska naukowe w PIG-PIB,
- Regulamin podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- zarządzenie nr 25 Dyrektora PIG-PIB w sprawie nagród za publikacje naukowe i nagród za wybitne osiągnięcia w pracy na rzecz PIG-PIB.

[Dowód: akta kontroli str. 18-33, III/1-96, 306-308]

W latach 2017 i 2018 Instytut ogłaszał dwa konkursy na stanowiska naukowe, których tryb określały przepisy ustawy o instytutach badawczych, Statut PIG-PIB (rozdział V – Kryteria i tryb przeprowadzania i ogłaszania konkursu na pracowników naukowych Instytutu) oraz Regulamin konkursu przy zatrudnianiu pracowników na stanowiska naukowe w PIG-PIB z dnia 30 czerwca 2011 r. W obydwu przypadkach szczegółowe kryteria i tryb zostały zawarte w treści ogłoszenia o konkursie.

Konkursy ogłaszane były zarządzeniem Dyrektora Instytutu oraz publikowane na stronie internetowej Instytutu, BIP-ie i portalu zarządzanym przez MNiSW, a także na stronie internetowej Komisji Europejskiej w europejskim portalu dla mobilnych naukowców przeznaczonym do publikacji ofert pracy naukowców zgodnie z postanowieniem art. 43 ust. 6 ustawy o instytutach badawczych.

W wyniku przeprowadzonych konkursów w okresie objętym kontrolą zatrudniono dwóch pracowników na stanowiska profesora nadzwyczajnego.

Kontrola naboru konkursowego na obydwa stanowiska profesora nadzwyczajnego wykazała, że nabory przeprowadzono zgodnie z art. 43 ust. 6 ww. ustawy.

Stwierdzono natomiast brak określenia w zarządzeniach ogłaszających konkursy składu komisji konkursowej czym naruszono postanowienia § 9 pkt 2 Statutu PIG-PIB.

[Dowód: akta kontroli str. III/1-96, 105-140]

3.3. Opiniowanie przez Radę Naukową kandydatów na stanowiska kierownicze

Rada Naukowa w badanym okresie, zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 4 ustawy o instytutach badawczych, opiniowała kandydaturę na stanowisko sekretarza naukowego oraz kandydatów na stanowiska kierowników komórek organizacyjnych wskazanych w regulaminie organizacyjnym, odpowiedzialnych za prowadzenie badań naukowych.

[Dowód: akta kontroli str. III/141-154]

3.4. Wynagrodzenia, system motywacyjny

W PIG-PIB zasady wynagradzania pracowników określał ZUZP.

W roku 2017 ZUZP został wypowiedziany przez Dyrektora PIG-PIB ze skutkiem na koniec roku 2017. W efekcie, w okresie styczeń 2018 r. – kwiecień 2019 r. Instytut funkcjonował bez ZUZP.

W 2019 r. zasady wynagradzania pracowników PIG-PIB określał ZUZP z 28 lutego 2019 r. zawarty pomiędzy Dyrektorem PIG-PIB a:

- Organizacją Zakładową Nr 6 NSZZ „Solidarność” Region Mazowsze w PIG-PIB,
- Związkiem Zawodowym Pracowników PIG-PIB,
- Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Pracowników PIG-PIB,
- Krajowym Związkiem Zawodowym Geologów PIG-PIB,

wpisany do rejestru zakładowych układów zbiorowych pracy 24.04.2019 r. pod numerem U-MCCCXXIII, obowiązujący zgodnie z przepisami prawa pracy z dniem rejestracji, po uprzednim wpisie do rejestru układów¹⁰⁴.

ZUZP dla pracowników PIG-PIB określa zasady wynagradzania i przyznawania świadczeń przysługujących pracownikom PIG-PIB. ZUZP zawiera m.in. tabelaryczny taryfikator kwalifikacyjny dla poszczególnych stanowisk (zał. 2 do ZUZP), tabele miesięcznych płac wynagrodzenia zasadniczego pracowników (§ 1 załącznik 5 do ZUZP), zasady przyznawania dodatku funkcyjnego, zasady przyznawania i wysokości nagród oraz premii.

Pracownik otrzymuje za pracę wynagrodzenie zasadnicze, płatne miesięcznie oraz inne wyżej wymienione składniki wynagrodzenia, których wysokość i zasady naliczania określają postanowienia ZUZP oraz jego załączniki.

Średnie uposażenie zasadnicze pracowników Instytutu wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. wynosiło 5 071,00 zł. Średnie uposażenie całkowite-miesięczne¹⁰⁵ w tym okresie wynosiło 5 679,00 zł. Natomiast wg stanu na 31 grudnia 2018 r. średnie uposażenie zasadnicze pracowników Instytutu wynosiło 5 732,00 zł. Średnie uposażenie całkowite-miesięczne było w tym okresie wyższe i wynosiło 5 706,00 zł.

¹⁰⁴ Pismo Państwowej Inspekcji Pracy w sprawie powiadomienia o wpisaniu do rejestru nr UNP: WA-19-34240.

¹⁰⁵ Uposażenie całkowite-miesięczne – uposażenie zasadnicze plus wszystkie inne świadczenia wypłacane pracownikom przez Instytut, w tym również wynagrodzenia inne niż wynikające z umowy o pracę – z tytułu realizacji projektów unijnych bądź zleceń z rynku krajowego, dzielone przez przepracowane miesiące.

Dalej, wg stanu na 31 października 2019 r. średnie uposażenie zasadnicze pracowników Instytutu wynosiło 6 096,00 zł. Średnie uposażenie całkowite-miesięczne było w tym okresie wyższe i wynosiło 5 876,00 zł.

3.5. Umowy o zakazie prowadzenia działalności konkurencyjnej oraz podejmowanie dodatkowego zatrudnienia przez pracowników

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o instytutach badawczych – Dyrektora, jego zastępców oraz głównego księgowego w okresie trwania stosunku pracy obowiązuje zakaz prowadzenia działalności konkurencyjnej, określony w odrębnej umowie.

Zgodnie z art. 47 ust. 5 ww. ustawy, pracownika naukowego w okresie trwania stosunku pracy obowiązuje zakaz prowadzenia działalności konkurencyjnej wobec Instytutu określony w odrębnej umowie.

Dyrektor PIG-PIB oświadczył, że z pracownikami zatrudnionymi w PIG-PIB na stanowiskach naukowych, badawczo-technicznych i inżynieryjno-technicznych, jak również z pełniącymi obecnie funkcję Zastępców Dyrektora i Głównego Księgowego, zawarto umowy o zakazie konkurencji¹⁰⁶.

Szczegółowa kontrola wypełnienia obowiązku ustawowego zawarcia umów o zakazie konkurencji na próbie 79 pracowników (z 581), z którymi takie umowy powinny być zawarte wykazała, że w każdym z kontrolowanych przypadków z pracownikiem zawarto umowę o zakazie prowadzenia działalności konkurencyjnej w trakcie trwania stosunku pracy. Umowy zostały dołączone do akt osobowych pracowników¹⁰⁷.

Kontrola realizacji obowiązku zawarcia umów o zakazie prowadzenia działalności konkurencyjnej z Dyrektorem, jego Zastępcami oraz z Głównym Księgowym w okresie trwania stosunku pracy wykazała, że poza jednym przypadkiem, umowy takie w okresie objętym kontrolą były zawarte.

Ustalono, że z pracownikiem zatrudnionym na stanowisku [REDAKTOWANE] od 1 kwietnia 2017 r. nie zawarto umowy o zakazie prowadzenia działalności konkurencyjnej, naruszając tym samym dyspozycje określone w art. 28 ust. 3 ustawy o instytutach badawczych.

W latach 2017-2019 Dyrektor PIG-PIB, m.in. w związku z art. 47 ust. 1 ww. ustawy, wydał dwa zarządzenia¹⁰⁸ dotyczące dodatkowego zatrudnienia pracowników naukowych, badawczo-technicznych i inżynieryjno-technicznych, w których zobowiązał pracowników m.in. do składania oświadczeń określających, czy Instytut jest ich podstawowym miejscem pracy, pracownik chcący podjąć dodatkowe zatrudnienie był zobowiązany uzyskać zgodę Dyrektora Instytutu. Podjęcie dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy lub prowadzenie działalności gospodarczej bez uzyskania wcześniejszej zgody Dyrektora, stanowiło podstawę do rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem.

¹⁰⁶ Oświadczenie Dyrektora PIG-PIB z 13 stycznia 2020 r.

¹⁰⁷ Zgodnie z Wykazem pracowników objętych obowiązkiem zawarcia umowy o zakazie prowadzenia działalności konkurencyjnej według stanu na dzień 31 października 2019 r. dokonano doboru próby w sposób celowo-losowy z interwałem, tj. wybrano co 20-tą osobę z Wykazu, rozpoczynając od losowo wybranego numeru 20. Łącznie zbadano dokumentację z 29 teczek akt osobowych.

¹⁰⁸ Zarządzenie p.o. Dyrektora PIG-PIB nr 18 z dnia 28.02.2017 r. w sprawie: podstawowego miejsca pracy oraz wykonywania dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy przez pracowników naukowych, badawczo-technicznych i inżynieryjno-technicznych oraz zaliczania tych pracowników do liczby osób zatrudnionych w Instytucie przy prowadzeniu badań lub prac rozwojowych; Zarządzenie nr 28 Dyrektora PIG-PIB z dnia 2 czerwca 2019 r. w sprawie oświadczenia o podstawowym miejscu pracy, niektórych innych oświadczeń składanych przez pracowników PIG-PIB oraz zgody na dodatkowe zatrudnienie lub prowadzenie działalności gospodarczej.

Wg stanu na dzień 31 października 2019 r. w PIG-PIB, 30 pracowników wykonywało dodatkowe zatrudnienie lub prowadziło działalność gospodarczą.

Wypełnienie obowiązku ustawowego otrzymania zgody Dyrektora na dodatkowe zatrudnienie zbadano na próbie 5 pracowników. Stwierdzono, że we wszystkich przypadkach pracownicy uzyskali zgodę na dodatkowe zatrudnienie.

Zespół kontrolujący zwraca uwagę, że w przypadku jednego z kontrolowanych pracowników [REDACTED] wniosek o dodatkowe zatrudnienie złożono na formularzu nie odpowiadającym drukowi z załącznika nr 3 ówczesnie obowiązującego zarządzenia nr 18 p.o. Dyrektora PIG-PIB z dnia 28.02.2017 r. w sprawie: podstawowego miejsca pracy oraz wykonywania dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy przez pracowników naukowych, badawczo-technicznych i inżyniersko-technicznych oraz zaliczania tych pracowników do liczby osób zatrudnionych w Instytucie przy prowadzeniu badań lub prac rozwojowych, naruszając tym samym zasady określone w § 2 pkt 3 przedmiotowego zarządzenia.

[Dowód: akta kontroli str. III/184-193, 194-226, 227-241]

3.6. Okresowe oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych i badawczo-technicznych

Pracownicy naukowcy i badawczo-techniczni, zgodnie z art. 44 ust. 3 oraz art. 50 ustawy o instytutach badawczych, podlegają okresowym ocenom dorobku naukowego i technicznego dokonywanym przez Radę Naukową Instytutu. Tryb oceny okresowej w PIG-PIB, w okresie objętym kontrolą, określa regulamin ustanowiony przez Dyrektora PIG-PIB, zatwierdzony zarządzeniem Dyrektora PIG-PIB nr 21 z 12.07.2018 r. w sprawie ustalenia Regulaminu przeprowadzania oceny okresowej pracowników naukowych oraz badawczo-technicznych w PIG-PIB.

Rada Naukowa na zebraniu 5.06.2018 r. powołała Komisję ds. oceny pracowników. Komisja opracowała ankietę sprawozdawczą, która zgodnie z regulaminem oceny została przekazana do kierowników komórek organizacyjnych. Oceny pracowników dokonano w oparciu o dane z ankiet dot. dorobku naukowego i technicznego pracowników PIG-PIB, opracowane na potrzeby niniejszej oceny okresowej.

Ocenie okresowej poddano łącznie 65 pracowników, w tym:

- 34 pracowników za okres dwóch lat (2016-2017 – asystenci, adiunkci i pracownicy badawczo-techniczni),
- 31 pracowników za okres czterech lat (2014-2017 – pracownicy naukowcy zatrudnieni na stanowisku profesora nadzwyczajnego i zwyczajnego).

Procedura ocen okresowych pracowników została wykonana zgodnie z terminem wskazanym w § 6 pkt 6 ww. Regulaminu.

Dwie spośród ocenianych osób poddały się ocenie dobrowolnej, ponieważ ich staż pracy w PIG-PIB był krótszy niż dwa lata. Jedna osoba zatrudniona na stanowisku profesora nadzwyczajnego od stycznia 2016 r., która powinna być poddana ocenie za działalność naukową w okresie czteroletnim, dodatkowo

przebywała na urlopie macierzyńskim przez 12 miesięcy, dlatego też jej działalność była oceniana z dorobku naukowego za dwa lata i została przez Komisję włączona do pracowników ocenianych za lata 2016-2017.

Dla 34 przeprowadzonych ocen pracowników za okres 2016-2017 r. 33 z nich było pozytywnych (w tym: 6 – wyróżniających, 9 – bardzo dobrych, 12 – dobrych, 6 – dostatecznych), a 1 ocena negatywna.

Dla 31 przeprowadzonych ocen pracowników za okres 2014-2017 r. 32 z nich było pozytywnych (w tym: 2 – wybitne, 7 – wyróżniających, 7 – bardzo dobrych, 9 – dobrych, 5 – dostatecznych), a 1 ocena negatywna.

Sprawozdanie z przeprowadzonej oceny pracowników naukowych i badawczo-technicznych zostało zawarte w protokole nr 7/2018 z posiedzenia Rady Naukowej PIG-PIB z 11 grudnia 2018 r.

Sposób przeprowadzenia oceny okresowej sprawdzono dodatkowo na losowo wybranej próbie siedmiu pracowników. W zakresie objętym kontrolą potwierdzono realizację zadań zgodnie z Regulaminem przeprowadzania oceny okresowej pracowników naukowych oraz badawczo-technicznych PIG-PIB.

[Dowód: akta kontroli str. III/242-296]

3.7. Komisja dyscyplinarna i rzecznik dyscypliny

Zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy o instytutach badawczych, Statut PIG-PIB określa tryb wyboru Komisji dyscyplinarnej. Kontrolą objęto dokumenty dotyczące wyboru i powołania Komisji dyscyplinarnej oraz rzecznika dyscyplinarnego w PIG-PIB. Instytut, zgodnie z art. 55 ust. 1 ww. ustawy dokonał wyboru Komisji dyscyplinarnej w trybie określonym w Statucie PIG-PIB.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą w PIG-PIB powołano Komisję dyscyplinarną, która funkcjonowała w 4-letniej kadencji na lata 2015-2019. Kadencja Komisji dyscyplinarnej zakończyła się 23 czerwca 2019 r. Ponadto ustalono, że w PIG-PIB nie powołano Komisji dyscyplinarnej na kolejną kadencję, tym samym uchybiono postanowieniom Statutu PIG-PIB w tym zakresie.

Rzecznik Dyscyplinarny w PIG-PIB został powołany uchwałą nr 4/III/2016 Rady Naukowej PIG-PIB z dnia 17 marca 2016 r., na kadencję trwającą również 4 lata.

[Dowód: akta kontroli str. III/297-304]

3.8. Okresowe kontrole obiektów budowlanych oraz prowadzenie ksiąg obiektów budowlanych dla użytkowanych obiektów

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą prowadzenia ksiąg obiektów budowlanych oraz przeprowadzania okresowych kontroli obiektów budowlanych¹⁰⁹ Instytutu, położonych w Warszawie, przy ul. Rakowieckiej 4 i ul. Jagiellońskiej 76¹¹⁰.

¹⁰⁹ Kontrole okresowe roczne i pięcioletnie, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1332), protokoły z kontroli oraz zapisy w księdze obiektu budowlanego, o których mowa w art. 64 ust. 1 ww. ustawy.

¹¹⁰ Wykaz nieruchomości PIG-PIB.

Ustalono, że Instytut zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy Prawo budowlane oraz rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie książki obiektu budowlanego¹¹¹, prowadził książki obiektów budowlanych.

Na podstawie analizy dokumentów ustalono, że w latach 2017-2019 zostały przeprowadzone kontrole okresowe, co najmniej raz w roku, zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy oraz co najmniej raz na 5 lat – zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 2 powyższej ustawy, następujących obiektów budowlanych:

a) przy ul. Rakowieckiej 4:

- budynek C muzealny, dydaktyczno-badawczy, o powierzchni zabudowy 2 890 m²,
- budynek B biurowo-laboratoryjno-mieszkalny, o powierzchni zabudowy 1 130,8 m²,
- budynek A pracowniczo-laboratoryjny, o powierzchni zabudowy 2 760 m²,
- magazyn materiałów chemicznych, o powierzchni zabudowy 36,5 m²,
- budynek przygotowania próbek, o powierzchni zabudowy 60,18 m²,
- ogólnodostępne ujęcie wody oligoceńskiej, o powierzchni zabudowy 53,6 m²,
- stacja transformatorowa, o powierzchni zabudowy 9,5 m²,

b) przy ul. Jagiellońskiej 76:

- budynek warsztatowy serwerownia, o powierzchni zabudowy 1 495,12 m²,
- budynek biurowy, o powierzchni zabudowy 771,5 m².

[Dowód: akta kontroli str. III/305]

PIG-PIB w zakresie jakości zarządzania został oceniony: **pozytywnie z zastrzeżeniami**.

W zakresie jakości zarządzania Instytutem kontrola wykazała uchybienia polegające na braku zawarcia umowy o zakazie prowadzenia konkurencji z pracownikiem zatrudnionym na stanowisku ██████████ ██████████ od 1 kwietnia 2017 r., naruszając tym samym art. 28 ust. 3 ustawy o instytutach badawczych. Ponadto ustalono, że w przypadku jednego z kontrolowanych pracowników wnioski o dodatkowe zatrudnienie był złożony na innym formularzu, nie odpowiadającym drukowi z załącznika nr 3 ówczesnie obowiązującego zarządzenia nr 18 p.o. Dyrektora PIG-PIB w sprawie: podstawowego miejsca pracy oraz wykonywania dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy przez pracowników naukowych, badawczo-technicznych i inżyniersko-technicznych oraz zaliczania tych pracowników do liczby osób zatrudnionych w Instytucie przy prowadzeniu badań lub prac rozwojowych, naruszając tym samym § 2 pkt 3 ww. zarządzenia. W obszarze komisji dyscyplinarnej i rzecznika dyscypliny ustalono, że kadencja Komisji dyscyplinarnej w PIG-PIB zakończyła się 23 czerwca 2019 r., nie powołano Komisji dyscyplinarnej na kolejną kadencję, czym uchybiono postanowieniom Statutu PIG-PIB w tym zakresie.

¹¹¹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego (Dz. U. z 2003 r. Nr 120, poz. 1134).

4. Realizacja zaleceń pokontrolnych z poprzedniej kontroli przeprowadzonej przez Ministra Środowiska

Kontrola nr 5/2016

W wyniku kontroli przeprowadzonej w PIG-PIB w dniach 21 marca – 15 kwietnia 2016 r. zostało sformułowane 31 zaleceń pokontrolnych. Dyrektor Instytutu pismem N-135-11/2019 z 12 listopada 2019 r. poinformował o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych. W toku niniejszej kontroli, na podstawie przedłożonych dokumentów ustalono, że zostały podjęte następujące działania przez PIG-PIB w celu realizacji zaleceń pokontrolnych.

Odnośnie do zalecenia nr:

- 1) Zalecenie dotyczące zakończenia realizacji projektu pn. „Zintegrowany system informatyczny Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego (ZSI PIG-PIB) oparty o architekturę SOA”. Za konieczne uznano przegląd stanu realizacji systemu ZSI i rozliczenie się PIG-PIB z dotychczas wykorzystanych środków, przekazanych przez NFOŚiGW na realizację projektu w ramach umowy dotacji.

Zalecenie przyjęte do realizacji.

Dyrektor Instytutu poinformował¹¹², że realizacja projektu „Zintegrowany system informatyczny PIG-PIB (ZSI PIG-PIB)” została zakończona. Dokonano przeglądu stanu realizacji przedsięwzięcia oraz korekt rozliczeń dotacji zgodnie z uwagami MŚ. Dnia 11.07.2019 r. zawarty został aneks nr 5/324 do umowy nr 897/2013/Wn-07/FG-GO-DN/D z dnia 13.12.2013 r. Termin osiągnięcia efektu rzeczowego przedsięwzięcia został przedłużony do 30.06.2021 r., a wydatki poniesione w okresie 01.10 – 31.12.2016 r. zostaną rozliczone pod warunkiem zakończenia prowadzonego w niniejszej sprawie postępowania prokuratorskiego. Wartość przyznanej dotacji została zmniejszona o 11 594 101,52 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 35-44]

- 2) Zalecenie dotyczące wprowadzenia przez obecną dyrekcję Instytutu rozwiązań systemowych uniemożliwiających dalsze utrzymywanie nieprawidłowości i niegospodarności w dysponowaniu finansami publicznymi przeznaczonymi na państwową służbę geologiczną, wskazane w niniejszym wystąpieniu m.in. w latach 2013 – rec.

Zalecenie zrealizowane.

We wrześniu 2018 r. w Instytucie opracowany został dokument pt.: „Informacja na temat planowanych działań naprawczych w PIG-PIB zmierzających do poprawy wyników ekonomicznych Instytutu”. Dokument ten zawiera opis działań naprawczych wdrażanych w Instytucie, jak i działań planowanych do wdrożenia w perspektywie krótko- i długoterminowej. Efekty działań naprawczych podjętych przez Instytut zostały opisane w części finansowej wystąpienia pokontrolnego.

¹¹² Pismo Dyrektora PIG-PIB z 12 listopada 2019 znak N-135-11/2019.

- 3) Zalecenie dotyczące przedstawiania Ministrowi Środowiska rzetelnych i kompletnych dokumentów finansowych dotyczących rozliczeń zadań PSG.

Zalecenie zrealizowane.

Zgodnie z zapisami umów o dofinansowanie oraz z zapisami Działań nadzorczych Ministra Środowiska wobec PIG-PIB z dnia 10 listopada 2015 r. oraz z 31 maja 2019 r., PIG-PIB ma obowiązek przedkładać do akceptacji ministra właściwego ds. środowiska sprawozdania roczne i końcowe z realizacji poszczególnych przedsięwzięć realizowanych w ramach PSG i dofinansowywanych ze środków NFOŚiGW.

Analizie poddano dokumentację dotyczącą realizacji 2 umów o dofinansowanie przedsięwzięć wykonywanych w ramach zadań PSG.

Na podstawie analizy sprawozdań rocznych za lata 2016-2018 i końcowych oraz wniosków o wypłatę środków w ramach umowy dotacji, składanych cyklicznie do NFOŚiGW, stwierdzono zgodność kosztów wykazanych w sprawozdaniach z kosztami wykazanymi w rozliczeniach. Wszystkie sprawozdania uzyskały akceptację Ministra Środowiska.

[Dowód: akta kontroli str. IV PD/894-1122]

- 4) Zalecenie dotyczące sporządzania zakresów czynności i obowiązków w formie pisemnej dla głównego księgowego lub osoby pełniącej obowiązki głównego księgowego Instytutu.

Zalecenie zrealizowane.

Główny Księgowy Instytutu posiada zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności sporządzony w formie pisemnej (dokumenty z 17 lutego 2016 r. i 1 września 2019 r.).

- 5) Zalecenie dotyczące rzetelnego sporządzania informacji planistycznych w oparciu o analizy wskaźników ekonomicznych.

Zalecenie zrealizowane.

W dniu 21 listopada 2018 r. zostało podpisane zarządzenie nr 37 Dyrektora PIG-PIB w sprawie Instrukcji sporządzania i realizacji planu finansowego PIG-PIB. Instrukcja reguluje szczegółowo proces planowania, wyznacza Planistów oraz obszary, za których planowanie są oni odpowiedzialni, a także określa terminy i zasady postępowania przy jego realizacji.

- 6) Zalecenie dotyczące zwiększenia nadzoru w zakresie:

- dokumentowania i rozliczania kosztów podróży służbowych oraz każdorazowego analizowania zasadności takich wyjazdów;

Zalecenie dotyczące powyższego obszaru zostało zrealizowane.

Dyrektor Instytutu poinformował¹¹³, że każdy poniesiony koszt podróży służbowych jest dokumentowany i przechowywany wraz z całym kompletem dokumentów dotyczących danego wyjazdu. Rozliczenia dokonuje się zgodnie z obowiązującymi przepisami, zaś wszelkie załączniki do rozliczenia przechowywane są w Dziale

¹¹³ Pismo Dyrektora PIG-PIB z 12 listopada 2019 r. znak N-135-11/2019.

Dyrektor Instytutu poinformował¹¹⁵, że każdy wniosek o zawarcie umowy z Bezosobowego Funduszu Płac jest zatwierdzany do realizacji przez Dyrektora PIG-PIB lub jednego z Zastępców Dyrektora. W każdym przypadku wymaga on przy tym uprzedniej akceptacji kierownika komórki realizującej, kierownika komórki zajmującej się rozliczeniem środków oraz kierownika komórki ds. personalnych, w zakresie ich właściwości.

[Dowód: akta kontroli str. 35-44]

- 7) Zalecenie dotyczące opracowania wewnętrznych procedur dotyczących dysponowania służbowymi kartami płatniczymi.

Zalecenie zrealizowane.

Dyrektor Instytutu poinformował¹¹⁶, że 25 listopada 2016 roku weszło w życie zarządzenie nr 31 p.o. Dyrektora w sprawie ustalenia regulaminu korzystania ze służbowych kart płatniczych przez pracowników PIG-PIB, w którym opracowano te procedury.

[Dowód: akta kontroli str. 35-44]

- 8) Zalecenie dotyczące rozważenia wyegzekwowania środków finansowych Instytutu wypłaconych z tytułu umowy na świadczenie usługi mającej wątpliwą wartość merytoryczną z punktu widzenia potrzeb PIG PIB, zawartej z ██████████

Zalecenie zrealizowane.

Dyrektor Instytutu poinformował¹¹⁷, że przedmiotowa sprawa była analizowana przez radcę prawnego Instytutu w 2016 r. z przedstawionej opinii prawnej wynika, że z uwagi na zapisy umowy oraz wystawione przez zleceniobiorcę rachunki, trudne będzie udowodnienie w sądzie panu ██████████ niewykonania lub nienależytego wykonania umowy.

- 9) Zalecenie dotyczące rozważenia zasadności zatrudniania zewnętrznych kancelarii prawnych w sytuacji dysponowania zespołem radców prawnych Instytutu.

Zalecenie zrealizowane.

Dyrektor Instytutu poinformował¹¹⁸, że wszystkie bieżące sprawy związane z działalnością Instytutu, w tym wszystkie postępowania sądowe, obsługiwane są przez 5-osobowy skład Biura Prawnego Instytutu.

Jednocześnie w uzupełnieniu powyższych informacji, Dyrektor PIG-PIB przekazał wyjaśnienia zawarte w piśmie¹¹⁹, w którym przedstawił przypadek zawarcia umowy z zewnętrzną kancelarią prawną o świadczenie pomocy prawnej, wynikającą z wyjątkowego i nagłego charakteru okoliczności towarzyszących sprawie.

[Dowód: akta kontroli str. 35-44, IV/3-15]

¹¹⁵ Pismo Dyrektora PIG-PIB z 12 listopada 2019 r. znak N-135-11/2019.

¹¹⁶ Pismo Dyrektora PIG-PIB z 12 listopada 2019 r. znak N-135-11/2019.

¹¹⁷ Pismo Dyrektora PIG-PIB z 19 grudnia 2019 r. znak N-153-12/2019.

¹¹⁸ Pismo Dyrektora PIG-PIB z 12 listopada 2019 r. znak N-135-11/2019.

¹¹⁹ Pismo Dyrektora PIG-PIB z 23 grudnia 2019 r. znak N-155-12/2019.

Finansowo-Księgowym. Zasadność wyjazdów analizowana jest przez kierownika (przełożonego) osoby wyjeżdżającej, kierownika tematu, opiekuna tematu, Dyrektora pionu oraz finalnie przez Dyrektora PIG-PIB.

Sposób ustalenia zasady zwrotu kosztów podróży służbowej na terenie kraju odbywa się na podstawie zarządzenia nr 28 Dyrektora PIG-PIB z dnia 14.12.2011 r., natomiast ustalenie trybu postępowania przy wyjazdach służbowych za granice odbywa się na podstawie zarządzenia nr 35 Dyrektora PIG-PIB z dnia 29.10.2013 r.

W wyniku weryfikacji sposobu dokumentowania i rozliczania kosztów podróży służbowych oraz każdorazowego analizowania zasadności takich wyjazdów zweryfikowano 3 dokumenty stwierdzając zgodność rozliczeń kosztów z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.01.2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167). Nie stwierdzono nieprawidłowości.

[Dowód: akta kontroli str. 35-44]

- wydatkowania i rozliczania zakupów realizowanych przy użyciu służbowych kart płatniczych;

Zalecenie dotyczące powyższego obszaru zostało zrealizowane.

Dyrektor Instytutu poinformował¹¹⁴, że przypadki użycia służbowych kart płatniczych ograniczone są do niezbędnego minimum – jedynie w przypadkach braku innej formy płatności. Rozliczenia poniesionych wydatków przy użyciu służbowych kart płatniczych prowadzone są na bieżąco.

Sposób ustalenia sposobu korzystania ze służbowych kart płatniczych przez pracowników PIG-PIB odbywa się zgodnie z regulaminem zawartym w zarządzeniu nr 31 p.o. Dyrektora PIG-PIB z 25.11.2016 r.

W toku weryfikacji poprawności wydatkowania i rozliczania zakupów realizowanych przy użyciu służbowych kart płatniczych przez Instytut poproszono o przedstawienie 3 dokumentów zawierających wnioski użytkownika o wydanie karty płatniczej (§ 2 ust. 1 ww. Regulaminu) i faktury oraz rachunki potwierdzające wydatki zrealizowane przy użyciu karty (§ 6 pkt 3.2. oraz pkt 3.1. ww. Regulaminu).

W przedstawionej przez PIG-PIB pełnej dokumentacji nie stwierdzono błędów w zakresie wydatkowania i rozliczania zakupów realizowanych przy użyciu tych kart. Jednakże zauważono drobne uchybienia/braki formalne dotyczące nieokreślenia przez ówczesnego Dyrektora PIG-PIB okresu użytkowania karty dla dwóch przedstawionych wniosków, o czym jest mowa w § 2 pkt 2 ww. Regulaminu.

[Dowód: akta kontroli str. 35-44, IV/1-2]

- zasadności zawierania umów cywilnoprawnych (zlecenia o dzieło) – zalecenie zweryfikowane w ramach weryfikacji zaleceń z kontroli nr 15/2016.

Zalecenie dotyczące powyższego obszaru zostało zrealizowane.

¹¹⁴ Pismo Dyrektora PIG-PIB z 12 listopada 2019 r. znak N-135-11/2019.

10) Zalecenie dotyczące przestrzegania wewnętrznych procedur dotyczących korzystania z samochodów służbowych Instytutu.

Zalecenie zrealizowane.

Dyrektor Instytutu poinformował¹²⁰, że samochody stanowiące własność PIG-PIB, zgodnie z zarządzeniem nr 40 Dyrektora PIG-PIB z dnia 6 grudnia 2018 r. w sprawie Regulaminu używania samochodów służbowych, są używane wyłącznie do celów służbowych związanych z realizacją zadań PIG-PIB.

W trakcie weryfikacji sposobu przestrzegania wewnętrznych procedur poproszono PIG-PIB o przykładowe karty drogowe wraz z zamówieniem na korzystanie z samochodu stanowiącego własność Instytutu stanowiące dokument rozliczenia kosztów używania samochodów służbowych. Zweryfikowano 3 dokumenty. Samochody użyte były celowo i do swoich zadań. Nie stwierdzono nieprawidłowości w wypełnianiu danych w dokumentach. Nie stwierdzono nieprawidłowości/uchybień.

Dodatkowo zauważono, że wprowadzone ww. zarządzeniem procedury nie przewidują możliwości dla samochodów zakupionych ze środków NFOŚiGW, wykorzystania ich do realizacji zadań wynikających z tematów komercyjnych, a jedynie do tych niekomercyjnych realizowanych w związku z PSG i PSH (§ 4 ust. 5 pkt 1-2). Co uznano za prawidłowe ukierunkowanie realizacji zalecenia.

[Dowód: akta kontroli str. 35-44]

11) Zalecenie dotyczące wydatkowania środków dotacji wyłącznie na cele określone w umowie dotacji.

Zalecenie zrealizowane.

Z analizy wydatków poniesionych w ramach dwóch wybranych umów o dofinansowanie podpisanych z NFOŚiGW wynika, że były one zgodne z treścią i celem ww. umów.

12) Zalecenie dotyczące zweryfikowania planu wynagrodzeń PIG-PIB w taki sposób, aby pracownicy nie pobierali wielokrotnie pieniędzy za swoje podstawowe obowiązki.

Zalecenie zrealizowane.

Dyrektor Instytutu poinformował¹²¹, że pracownicy PIG-PIB nie pobierają wielokrotnie wynagrodzeń/pieniędzy za powierzone im podstawowe obowiązki w ramach realizowanego stosunku pracy.

W wyniku weryfikacji ZUZP z 29.02.2019 r. stwierdzono, że określono w nim podział na wynagrodzenie zasadnicze oraz inne składniki wynagrodzenia, których wysokość i zasady określają postanowienia ZUZP oraz załączniki do niego.

Ponadto, zgodnie z wynikami wystąpienia pokontrolnego z 16 stycznia 2020 r. realizowanego na podstawie upoważnienia Ministra Środowiska nr 7/2018 ustalono, że w latach 2018 – luty 2019 wyeliminowano zawieranie umów cywilnoprawnych przez PIG-PIB z pracownikami Instytutu.

¹²⁰ Pismo Dyrektora PIG-PIB z 12 listopada 2019 r. znak N-135-11/2019.

¹²¹ Pismo Dyrektora PIG-PIB z 12 listopada 2019 r. znak N-135-11/2019.

Dyrektor PIG-PIB pismem poinformował, że w 2019 r. tylko z jednym pracownikiem Instytutu zostały zawarte trzy umowy cywilnoprawne, których przedmiot wykraczał poza zakres obowiązków pracownika, co potwierdziła weryfikacja.

W Instytucie obowiązuje ewidencja czasu pracy zgodnie z Regulaminem Pracy, która pozwala na kontrolowanie dyscypliny czasu pracy pracowników Instytutu. Ponadto pracownicy pionu służby geologicznej wypełniają też szczegółowe karty pracy, w których wskazują wykonywanie każdego zadania oraz poświęconą na nie liczbę godzin. Czas pracy i zadania weryfikowane są przez kierowników komórek organizacyjnych.

[Dowód: akta kontroli str. 35-44, IV/21, IV/22-44]

13) Zalecenie dotyczące przestrzegania zasad i trybu udzielania zamówień publicznych określonych przepisami ustawy Pzp.

Zalecenie wdrożone.

Dyrektor Instytutu poinformował¹²², że od 1 lipca 2017 r. zmianie uległ obowiązujący w Instytucie Regulamin organizacyjny PIG-PIB, który m.in. nałożył na komórkę ds. zamówień publicznych obowiązek prowadzenia rejestru zamówień publicznych (centralizacji zamówień publicznych w Instytucie). Od dnia 1 lipca 2017 r. powołano również nowego kierownika Działu Zamówień Publicznych, który od momentu przyjęcia funkcji opracował i wdrożył centralizację w obszarze zamówień publicznych.

Zarządzeniem nr 32 Dyrektora PIG-PIB z dnia 26.10.2018 r. wprowadzono, obowiązujący do chwili obecnej, Regulamin udzielania zamówień publicznych w PIG-PIB. Regulamin uszczegółowił i ujednolicił przepisy w przedmiocie udzielania zamówień publicznych. W jednym dokumencie zbiorczo uregulowano kwestie udzielania zamówień publicznych powyżej i poniżej 30 tys. euro netto.

14) Zalecenie dotyczące przestrzegania zasad zmiany umowy o udzielenie zamówienia publicznego określonych przepisami ustawy Pzp.

Zalecenie zrealizowane.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora¹²³ w Instytucie wprowadzono rozwiązania zapewniające rzetelne działanie w tym obszarze – od 1 lipca 2017 r. opracowano przepisy w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, dotyczące przewidywanej, ewentualnej zmiany umowy.

[Dowód: akta kontroli str. 35-44]

W toku kontroli przeanalizowano dokumentację 2 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego (postępowania nr NZ-240-24/2018 i NZ-240-33/2017) wraz z umowami zawartymi na ich podstawie (umowy nr CRZP-240-298/2018 z 12 kwietnia 2018 r. i CRZP-240-10/2017 z 7 listopada 2017 r.). W obu przypadkach przepisy umowy, jak również istotne postanowienia umowy, stanowiące załącznik do SIWZ, dopuszczały możliwość zmiany warunków umowy i określały okoliczności i zasady zmiany. Do zmiany warunków umowy

¹²² Pismo Dyrektora PIG-PIB z 12 listopada 2019 r. znak N-135-11/2019.

¹²³ Pismo Dyrektora PIG-PIB z 12 listopada 2019 r. znak N-135-11/2019.

w trakcie jej realizacji doszło w przypadku umowy nr CRZP-240-10/2017 z 7 listopada 2017 r. Zmiany dokonano z zachowaniem przewidzianych w ww. umowie procedur.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/766-774]

15) Zalecenie dotyczące zagwarantowania, aby w pracach komisji przetargowych brały udział wyłącznie osoby do tego powołane, w zakresie powierzonych im obowiązków i czynności.

Zalecenie zrealizowane.

Na podstawie analizy dokumentacji 2 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego (postępowania nr NZ-240-24/2018 i NZ-240-33/2017) nie stwierdzono, aby w pracach komisji przetargowych brały udział osoby do tego nie powołane.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/233-234, I PD/557, I PD/441-450, I PD/755-765]

16) Zalecenie dotyczące rzetelnego i prawidłowego sporządzania projektów umów i umów o udzielenie zamówienia publicznego.

Zalecenie zrealizowane.

W § 15 Regulaminu¹²⁴ zawarte zostały przepisy dotyczące przygotowania i podpisywania umów o udzielenie zamówień publicznych.

Na podstawie analizy dokumentacji 2 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego (postępowania nr NZ-240-24/2018 i NZ-240-33/2017) – kontrolujący nie zgłaszają zastrzeżeń do omawianego zakresu.

17) Zalecenie dotyczące sporządzania planów zamówień publicznych, zgodnie z obowiązującym w PIG-PIB Regulaminem udzielania zamówień publicznych.

Zalecenie zrealizowane.

Kontrolujący zapoznali się z planem zamówień publicznych PIG-PIB na lata 2018-2019, które zostały zaakceptowane przez Dyrektora Instytutu.

18) Zalecenie dotyczące prawidłowego i rzetelnego przeprowadzania i dokumentowania szacowania wartości przedmiotu zamówienia publicznego.

Zalecenie zrealizowane.

Na podstawie analizy dokumentacji 2 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego (postępowania nr NZ-240-24/2018 i NZ-240-33/2017) – kontrolujący nie zgłaszają zastrzeżeń do prawidłowości i rzetelności szacowania wartości przedmiotu zamówienia publicznego.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/198-232, I PD/503-556]

19) Zalecenie dotyczące zmiany Regulaminu udzielania zamówień publicznych przez dodanie do niego zapisów dotyczących zasad szacowania wartości zamówień publicznych.

Zalecenie zrealizowane.

---

¹²⁴ Zarządzenie nr 31 Dyrektora PIG-PIB z dnia 19 lipca 2017 r. w sprawie udzielania zamówień publicznych.

Począwszy od stycznia 2017 r. zaktualizowano zasady szacowania wartości zamówień publicznych. W obecnie obowiązującym Regulaminie udzielania zamówień publicznych w PIG-PIB, wprowadzono nowe, przejrzyste zasady szacowania ww. wartości zamówienia (rozdział VI).

20) Zalecenie dotyczące prawidłowego i rzetelnego wypełniania Wniosków na dostawę, usługę lub robotę budowlaną.

Zalecenie zrealizowane.

Na podstawie analizy dokumentacji 2 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego (postępowania nr NZ-240-24/2018 i NZ-240-33/2017) nie stwierdzono uchybień w zakresie sporządzania wniosków na dostawę, usługę lub robotę budowlaną.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/196-197, I PD/459-496]

21) Zalecenie dotyczące dokumentowania prac komisji przetargowych zgodnie z Regulaminem Pracy Komisji Przetargowej w PIG-PIB.

Zalecenie zrealizowane.

Na podstawie analizy dokumentacji 2 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego (postępowania nr NZ-240-24/2018 i NZ-240-33/2017) nie stwierdzono uchybień w zakresie dokumentowania prac komisji przetargowych.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/441-450, I PD/755-765]

22) Zalecenie dotyczące zmiany zapisów Regulaminu Pracy Komisji Przetargowej w PIG-PIB, aby były zgodne z ustawą Pzp.

Zalecenie zrealizowane.

W Regulaminie z 19.07.2017 r. zaktualizowano przepisy w obszarze regulaminu pracy komisji przetargowej. W aktualnie obowiązującym Regulaminie udzielania zamówień publicznych w PIG-PIB z 26.10.2018 r. zmieniono całkowicie te przepisy, dostosowując je zarówno do wewnętrznych przepisów, jak i do obowiązującej ustawy Pzp oraz do opublikowanych w Urzędzie Zamówień Publicznych zaleceń w zakresie tworzenia tego typu regulacji¹²⁵.

23) Zalecenie dotyczące podpisywania we właściwych terminach oświadczeń osób wykonujących czynności w postępowaniu z art. 17 ustawy Pzp o braku lub istnieniu okoliczności stanowiących podstawę wyłączenia z postępowania.

Zalecenie zrealizowane.

Na podstawie analizy dokumentacji 2 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego (postępowania nr NZ-240-24/2018 i NZ-240-33/2017) stwierdzono, że wszyscy członkowie komisji przetargowych oraz osoby podpisujące w imieniu Instytutu umowy o udzielenie zamówień podpisały we właściwych

¹²⁵ Pismo PIG-PIB z 12 listopada 2019 r. znak N-135-11/2019.

terminach oświadczenia, stosownie do przepisów art. 17 ww. ustawy, oraz zgodnie z § 11 ust. 1 i 2 Regulaminu w sprawie udzielania zamówień publicznych.

[Dowód: akta kontroli str. I PD/405-412, I PD/690-696]

- 24) Zalecenie dotyczące przechowywania i archiwizowania dokumentów zgodnie z zarządzeniem nr 18 Dyrektora PIG-PIB z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie zasad, trybu postępowania i sposobu prowadzenia dokumentacji w Instytucie.

Zalecenie w trakcie realizacji.

Dyrektor Instytutu poinformował, że w 2016 r. udało się wygospodarować pomieszczenie do wyłącznego użytku Archiwum Zakładowego. Nadal jednak Instytut nie posiada własnego magazynu. Warunki przechowywania w Archiwum Zakładowym są na bieżąco monitorowane za pomocą termohigrometru, co pozwala utrzymać wymaganą temperaturę i wilgotność. Wykonano mechanizm odcinający dopływ wody, celem eliminacji ryzyka zalania przechowywanej dokumentacji. Wyłączono Archiwum Zakładowe organizacyjnie z Działu Spraw Personalnych oraz usunięto elementy metalowe w Archiwum Zakładowym. Obecnie trwają uzgodnienia dotyczące aktualizacji przepisów kancelaryjnych i archiwalnych Instytut, tj. instrukcji kancelaryjnej, jednolitego rzeczowego wykazu akt i instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania Archiwum Zakładowego, w celu przesłania ich projektów do uzgodnień z Archiwum Akt Nowych. W części zrealizowano przekazanie z komórek organizacyjnych do Archiwum Zakładowego, uporządkowanych i zewidencjonowanych akt spraw zakończonych.

[Dowód: akta kontroli str. 35-44]

- 25) Zalecenie dotyczące bezwzględnego przestrzegania procedur dotyczących wyboru Dyrektora PIG-PIB.

Odstąpiono od weryfikacji wdrożenia zalecenia.

Na mocy ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o instytutach badawczych oraz ustawy Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2017 r. poz. 202), zmianie uległa procedura wyboru Dyrektora PIG-PIB. Zgodnie z treścią art. 24 ust. 2 ww. ustawy zmieniającej, która weszła w życie z dniem 16 lutego 2017 r. – minister nadzorujący powołuje i odwołuje dyrektora.

Wobec powyższego w obecnym stanie prawnym Instytut nie prowadzi konkursów na stanowisko Dyrektora PIG-PIB. Stosunek pracy z Dyrektorem PIG-PIB nawiązywany jest na podstawie powołania przez Ministra Środowiska.

- 26) Zalecenie dotyczące uregulowania szczegółowych zasad dotyczących udziału w szkoleniach i podnoszeniu kwalifikacji pracowników PIG-PIB w oddzielnym dokumencie. Dokument powinien określać rodzaj, zakres i zasady uczestnictwa w szkoleniach, kształcenia i doksztalcania pracowników oraz kwestie związane z zawieraniem umów lojalnościowych z pracownikami, których kształcenie zostało sfinansowane ze środków PIG-PIB oraz zasad planowania indywidualnego rozwoju zawodowego.

Zalecenie zrealizowano.

Dyrektor Instytutu pismem¹²⁶ poinformował, że zasady dotyczące udziału w szkoleniach i podnoszenia kwalifikacji przez pracowników PIG-PIB zostały uregulowane zarządzeniem nr 8 Dyrektora PIG-PIB z dnia 23 stycznia 2017 r. w sprawie ustalenia Regulaminu podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników PIG-PIB.

[Dowód: akta kontroli str. 35-44]

27) Zalecenie dotyczące ustalenia jednolitych w stosunku do wszystkich pracowników zasad przyznawania premii. Przy przyznawaniu premii pod uwagę powinny być brane ewentualne nieobecności pracownika w pracy oraz ilość, jakość, terminowość, złożoność wykonywanej pracy, a także samodzielność i zaangażowanie pracownika.

Zalecenie zrealizowano.

Dyrektor Instytutu pismem¹²⁷ poinformował, że jednolite w stosunku do wszystkich pracowników PIG-PIB zasady przyznawania premii zostały określone w ZUZP, zarejestrowanym przez Okręgowego Inspektora Pracy w Warszawie, obowiązującym od dnia 24 kwietnia 2019 r.

Kontrolujący, zauważają, że zgodnie z zapisami ZUZP, paragrafu 3 pkt 2 zasad dotyczących premiowania nie stosuje się do pracowników zarządzających Instytutem (Dyrektora, Z-cy Dyrektora i Głównego Księgowego). W przypadku tych osób zastosowanie mają przepisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przyznawania nagrody rocznej osobom kierującym niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. poz. 1049).

[Dowód: akta kontroli str. 35-44]

28) Zalecenie dotyczące wykonywania ustawowych zadań Rady Naukowej, zgodnie z § 1 pkt 3 Regulaminu Rady Naukowej.

Zalecenie zrealizowane.

Rada realizuje ustawowe zadania w formie uchwał, w sprawach przedłożonych przez ministra właściwego do spraw środowiska, dyrektora Instytutu lub w innych sprawach, w zakresie rozwoju kadry naukowej i badawczo-technicznej oraz działalności statutowej PIG-PIG.

Dookreślając wdrożenie powyższego zalecenia, sekretariat Rady Naukowej przedstawił informację, że Rada Naukowa w latach 2017-2019 wywiązuje się z zadań przedkładanych przez Dyrektora Instytutu, w sprawach z zakresu rozwoju kadry naukowej i badawczo-technicznej, czy wynikających z działalności statutowej PIG-PIB. Niezwłocznie po otrzymaniu zadania, na następnym posiedzeniu Rady Naukowej, sprawy te stanowią porządek obrad i są realizowane wg określonego porządku.

W latach 2017-2019 nie było spraw przedkładanych przez ministra właściwego do spraw środowiska.

[Dowód: akta kontroli str. 35-44]

¹²⁶ Pismo Dyrektora PIG-PIB z 12 listopada 2019 r. znak N-135-11/2019.

¹²⁷ Pismo Dyrektora PIG-PIB z 12 listopada 2019 r. znak N-135-11/2019.

29) Zalecenie dotyczące wykonywania przez Radę Naukową wszystkich zadań Rady, określonych w art. 29 ust. 2 ustawy o instytutach badawczych.

Zalecenie częściowo wdrożone.

Dyrektor Instytutu pismem¹²⁸ poinformował, że Rada Naukowa od 2016 r. zwracała uwagę przy ocenie sprawozdań z działalności PIG-PIB, że zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy do zadań Rady należy zatwierdzanie perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej, stwierdzając z ubolewaniem, że nadal nie otrzymuje do zaopiniowania kierunków planów tematycznych badań naukowych i prac rozwojowych oraz współpracy międzynarodowej, a co więcej – PIG-PIB funkcjonuje od końca 2015 r. bez dokumentu określającego jego strategię.

Przyczyny niewdrożenia przez Radę Naukową PIG-PIB zaleceń pokontrolnych dotyczących opiniowania perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej zostały opisane na stronie 26 niniejszego dokumentu.

[Dowód: akta kontroli str. 35-44, II/390-402, II/453-456, IV/19-20]

30) Zalecenie dotyczące podjęcia działań służących realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych w ramach poprzednich kontroli, uznanych w toku kontroli za niewdrożone. Za niezrealizowane uznano zalecenia wydane po kontroli w PIG-PIB przeprowadzonej w dniach 21 lipca – 7 sierpnia 2014 r.:

- w zakresie wprowadzenia do stosowania praktyki dokumentowania zmian w planach zatrudnienia oraz innych dokumentach istotnych dla PIG-PIB dokumentach, które będą odzwierciedlać realizację przyjętych założeń oraz dokumentować odstępstwa od tych założeń;

Zalecenie zrealizowane.

Dyrektor Instytutu pismem¹²⁹ poinformował, że w PIG-PIB systematycznie dokumentuje się zmiany stanów zatrudnienia na koniec każdego miesiąca, nawet w sytuacji, kiedy decyzją Dyrekcji PIG-PIB nie były sporządzane plany zatrudnienia.

[Dowód: akta kontroli str. 35-44]

- w zakresie rozważenia opracowania kodeksu etyki postępowania zawodowego, który dotyczyłby wszystkich grup pracowników zatrudnionych w Instytucie.

Zalecenie zrealizowane.

Dyrektor Instytutu pismem¹³⁰ poinformował, że zarządzeniem nr 33 Dyrektora PIG-PIB z dnia 24 lipca 2017 r. wprowadzono w Instytucie Regulamin Etyki Pracownika Służby Geologicznej, którego treść była później zmieniana. Zgodnie z treścią § 1 ust. 2 ww. zarządzenia, obowiązuje on:

- pracowników Instytutu wykonujących zadania PSG i PSH;
- pracowników komórek merytorycznych Instytutu (określonych zarządzeniem Dyrektora Instytutu, wydanym na podstawie § 8 ust. 5 Regulaminu Organizacyjnego PIG-PIB).

¹²⁸ Pismo Dyrektora PIG-PIB z 12 listopada 2019 r. znak N-135-11/2019.

¹²⁹ Pismo Dyrektora PIG-PIB z 12 listopada 2019 r. znak N-135-11/2019.

¹³⁰ Pismo Dyrektora PIG-PIB z 12 listopada 2019 r. znak N-135-11/2019.

Regulamin obejmuje zatem swoim zakresem podmiotowym wszystkie grupy zawodowe pracowników zatrudnionych w Instytucie.

[Dowód: akta kontroli str. 35-44]

31) zalecenie dotyczące rozważenia wyciągnięcia konsekwencji wobec osób odpowiedzialnych za nieprawidłowości.

Zalecenie wdrożone.

Dyrektor Instytutu poinformował¹³¹, że wyciągnięto konsekwencje m.in. wobec:

- p. ██████ – z którym umowa o pracę została 27 marca 2017 r. rozwiązana za wypowiedzeniem, z uwagi na nieprawidłowe zarządzanie pracami podległej komórki, w szczególności pracami realizowanymi w Zakładzie Rozwoju Systemów Informatycznych PIG-PIB;
- p. ██████ – który został odwołany z funkcji p.o. Kierownika IR (Zakład Rozwoju Systemów Informatycznych) z dniem 10 kwietnia 2017 r. W stosunku do p. ██████ toczy się ponadto postępowanie prokuratorskie;
- p. ██████ – z którym umowa na czas określony została rozwiązana 31 stycznia 2017 r., za nieprawidłowości w prowadzeniu projektu wdrożenia ERP;
- p. ██████ – z którym umowa o pracę na czas nieokreślony została 3 października 2017 r. rozwiązana za wypowiedzeniem, z uwagi m.in. na nieprawidłowy nadzór i zarządzanie pracami tematu „Zintegrowany System Informatyczny PIG-PIB, oparty o architekturę SOA”.

[Dowód: akta kontroli str. 35-40]

Kontrola wykazała niepełne wdrożenie zaleceń i wniosków pokontrolnych, wydanych przez Ministra Środowiska.

Przedstawiając powyższe ustalenia wnoszę o podjęcie przez Pana Dyrektora działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości, poprzez:

1. Udzielanie zamówień zgodnie z wewnętrznymi regulacjami.
2. Gromadzenie pełnej dokumentacji realizowanych umów zlecenia oraz umów na dostawy/usługi/roboty.
3. Wzmocnienie nadzoru nad aktualnością zakresów obowiązków pracowników.
4. Prawidłową realizację zadań przez Zespół Koordynacyjny dla zadania „Wsparcie działań GGK w zakresie prowadzenia PSP”.
5. Przeprowadzanie inwentaryzacji zbiorów bibliotecznych i muzealnych, zgodnie z wewnętrznymi procedurami oraz przepisami rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliotecznych.

¹³¹ Pismo Dyrektora PIG-PIB z 12 listopada 2019 r. znak N-135-11/2019.

6. Weryfikację kompletności, przekazywanych przez osoby odchodzące z pracy, dokumentów określonych m.in. w porozumieniach w sprawie rozwiązania stosunku pracy.
7. Podjęcie działań mających na celu rozliczenie umowy o dzieło nr 04/2019 z 30.01.2019 r.
8. Rozważenie wprowadzenia przez Instytut do umów cywilnoprawnych zapisów wskazujących osoby odpowiedzialne za zlecenie poszczególnych czynności i zadań oraz stosowanie formy pisemnej ww. zleceń.
9. Doprowadzenie do opracowania przez Instytut kierunkowych planów tematycznych badań naukowych i prac rozwojowych oraz perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej oraz umożliwienie Radzie Naukowej ich zaopiniowanie, zgodnie z art. 29 ustawy o instytutach badawczych.
10. Przestrzeganie obowiązku zawierania z pracownikami Instytutu umów o zakazie prowadzenia działalności konkurencyjnej.
11. Przestrzeganie obowiązujących formularzy, określonych w zarządzeniach Dyrektora PIG-PIB w sprawie podstawowego miejsca pracy oraz wykonywania dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy.
12. Podjęcie działań doprowadzających do wyboru Komisji Dyscyplinarnej w Instytucie.

Jednocześnie, zobowiązuję Pana Dyrektora do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń i wniosków pokontrolnych. W przypadku realizacji zaleceń pokontrolnych, których efektem będzie zmiana wewnętrznych regulacji lub innych dokumentów – proszę o przesłanie ich kopii wraz z powyższą informacją.

Ponadto informuję Pana Dyrektora, że ustalenia pokontrolne zawarte w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym zostały sformułowane na podstawie ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego z dnia 20 lutego 2020 r., przez kontrolerów z Biura Kontroli i Audytu Wewnętrznego Ministerstwa Klimatu, odpowiedzialnych za przeprowadzenie przedmiotowej kontroli w Instytucie.

Z upoważnienia Ministra Środowiska
Dyrektor
Biuro Kontroli i Audytu Wewnętrznego

Monika Głowacka